

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของการใช้ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” สำหรับครูระดับประถมศึกษา
โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

Effects of Using the Training Package on “Teaching English According to Basic Education
Curriculum B.E. 2544 (A.D. 2001)” for Primary English Teachers
at Suratthani Educational Service Area Office 3

โดย

นางสาวอมรรัตน์ โพธิ์เพชร

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์ - การสอน)
พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-1191-9

อมรรัตน์ โพธิ์เพชร 2549: ผลของการใช้ชุดฝึกอบรม เรื่อง “การจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” สำหรับครูระดับ ประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชบุรีธานี เขต 3 ปรินญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์- การสอน) สาขาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชา การศึกษา ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เม้นมาศ ลีลสัตยกุล, Ph.D. 134 หน้า

ISBN 974-16-1191-9

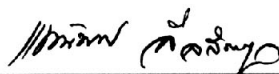
วัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้เพื่อ 1) เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษ ระดับ ประถมศึกษา ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 2) เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกอบรมสำหรับครูระดับประถมศึกษา โรงเรียน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชบุรีธานี เขต 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาจำนวน 50 คน ซึ่ง ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจงจากโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชบุรีธานี เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม การเขียนบันทึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ ข้อมูลโดยวิธีแจกแจงความถี่และคิดค่าร้อยละ ส่วนบันทึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรมใช้วิธีวิเคราะห์ ความสัมพันธ์จัดหมวดหมู่ของคำตอบและสรุป

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นที่สามารถนำความรู้จากการฝึกอบรม ไปใช้ได้จริง ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม และการบรรยายและการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมใน ระดับดีมาก ร้อยละ 84, 82 และ 80 ตามลำดับ ผลการฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่าผู้เข้าฝึกอบรมสามารถปฏิบัติได้ในระดับดีและดีมากเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับผลการ วิเคราะห์บันทึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่มองว่าได้รับความรู้และเข้าใจเนื้อหาของ การฝึกอบรมเป็นอย่างดี

ลายมือชื่อนิติติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

1 / มี.ค. / 49

Amornrat Phopphet 2006: Effects of Using the Training Package on “Teaching English According to Basic Education Curriculum B.E. 2544 (A.D. 2001)” for Primary English Teachers at Suratthani Educational Service Area Office 3. Master of Arts in Teaching, Major Field: Teaching English, Department of Education. Thesis Advisor: Assistant Professor Mantmart Leesatayakun, Ph.D. 134 pages.
ISBN 974-16-1191-9

The objectives of this research were 1) to create a primary English teachers training package in according with the Basic Education Curriculum B.E. 2544 (A.D. 2001) 2) to study the effects of using the Training Package on primary English Teachers at Suratthani Educational Service Area Office 3

Fifty primary English teachers at Suratthani Educational Service Area Office 3 were purposively sampled. The research instruments were a training package entitled “Teaching English According to Basic Education Curriculum B.E. 2544 (A.D. 2001)”, questionnaires about the training package, the trainees’ journal, and the written lesson plans. All data were analyzed using frequency and percentage. The data from the trainees’ journal were grouped, and then, analyzed based the related issues.

The results of this research indicated that the three highest categories which were rated at excellent level were ability to put the knowledge and skills into practice (84 %), the knowledge gained (82%) and the lecture and activities provided (80%). The written lesson plan tasks showed that most of the trainees could integrated all of the knowledge into their plans at good and excellent levels, which is incongruent with their journal. Most of the trainees said that they gained knowledge and understanding from the content of the training package.

Amornrat Phopphet

Student’s Signature

Mantmart Leesatayakun

Thesis advisor’s signature

1 / Mar / 06

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจากคณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้ง 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แมนมาศ ลีสัตย์กุล รองศาสตราจารย์สมถวิล ชนะโสภณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาดา อิงคนารถ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ และเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้และให้ความช่วยเหลือด้วยความห่วงใยและเอาใจใส่ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำแนะนำ และชี้แนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ศึกษานิเทศก์ และคณะครูอาจารย์โรงเรียนในเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่ได้อนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้การวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ รวมถึงเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาการสอนภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2546 โดยเฉพาะน้องศรีสุดา ทาหาร น้องผู้ที่มีจิตใจโอบอ้อมอารีที่ได้เอื้อเฟื้อที่พักขณะทำวิทยานิพนธ์ และกัลยาณมิตรที่ไม่ได้อาจเอ่ยนามได้หมด ผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ของบิดา มารดา และพี่ๆ ผู้ที่มีความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจสูงสุดแก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอมอบความดีทั้งหมดที่จะพึงมีในวิทยานิพนธ์เล่มนี้แด่คุณพ่อวิมล และคุณแม่อารีย์ โพธิ์เพชร และคณาจารย์ทุกท่าน

อมรรัตน์ โพธิ์เพชร
กุมภาพันธ์ 2549

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
การจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	8
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ	
พุทธศักราช 2544	12
แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	21
การประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	36
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา	42
การฝึกอบรม	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	60
รูปแบบการวิจัย	60
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	61
เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย	61
กระบวนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
การวิเคราะห์ข้อมูล	72

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	73
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	85
สรุปผลการวิจัย	90
ข้อเสนอแนะ	94
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	96
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เอกสารประกอบการฝึกอบรม	104
ภาคผนวก ข แบบสอบถามความต้องการการฝึกอบรม	129
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญ	132
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	134

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 1-2	16
2	ผลการสำรวจความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพ การจัดการเรียนการสอนของครู	64
3	สรุปผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม	65
4	สรุปผลการประเมินการฝึกอบรม	77
5	ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	80

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมา

ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์หรือโลกที่ไร้พรมแดนเช่นในปัจจุบัน การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540: 2) ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในประชาคมโลกที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากการเจริญเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศในช่วงปลายของคริสต์ทศวรรษที่ 20 เทคโนโลยีนี้สร้างสภาวะของโลกไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ขึ้น ทุกวันจะมีสารสนเทศที่มีมวลมหาศาลเข้ามายังประเทศไทย สังคมไทย และคนไทย สารสนเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล (กรมวิชาการ, 2539: 1) ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทั่วโลกใช้ในการแสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ จะพบว่าแทบทุกประเทศในโลกเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเพราะตำราทางวิชาการส่วนใหญ่ล้วนเป็นภาษาอังกฤษ ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษสามารถเข้าใจความคิด เจตคติ และวัฒนธรรมของชนชาติอื่นตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ๆ และความเคลื่อนไหวของโลก ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี (สุมิตรรา, 2537: 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษที่นักเรียนไทยพึงมีเพื่อก้าวตามให้ทันกับยุคข้อมูลข่าวสาร และได้กำหนดให้มีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาเป็นเวลาช้านานทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะสอนภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสาร ดังที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 1) ได้กำหนดวิสัยทัศน์การจัดการเรียนการสอนไว้ในเอกสารสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไว้ว่า

...การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนต้องเรียนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และสามารถถ่ายทอดความคิด และวัฒนธรรมโลกไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์...

เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมโลกในยุคปัจจุบันที่ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็น คนไทยต้องเรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งด้านการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม การประกอบอาชีพ การนำประเทศไปสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ การเข้าใจความแตกต่างทางการเมืองและวัฒนธรรม นอกจากนี้การเรียนภาษาอังกฤษจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมั่นใจ มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ มีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย และสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรม เอกลักษณ์ไทยไปสู่สังคมโลก (กรมวิชาการ, 2543: 1) ความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทย จะช่วยให้ประเทศไทยติดต่อกับประชาคมโลกด้วยความเข้าใจอันดี อันจะก่อให้เกิดสันติสุขและการพัฒนาในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ ผู้เรียนในยุคโลกาภิวัตน์จึงต้องมีความสามารถในการใช้ภาษามากกว่า 1 ภาษา คือต้องรู้และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว และใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับสากลได้ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 5)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่กำหนดในหลักสูตรของประเทศไทยตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2521 จนถึงปัจจุบัน วิชาภาษาอังกฤษจึงเป็นหนึ่งในวิชาต่างๆ ที่มีความสำคัญอย่างมากในระบบการศึกษา แต่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยเฉพาะในระดับเริ่มต้นคือระดับประถมศึกษา ดังจะเห็นได้จากรายงานสรุปผลการวิเคราะห์การสอบวัดคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (GAT) หรือ การสอบวัดประเมินผลระดับชาติ (National Test) ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดยสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2547 จากนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 973,877 คน คะแนนเต็ม 40 คะแนน ผลการประเมินพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 16.46 คะแนน มีนักเรียนจำนวน 41.14 % ได้คะแนนในระดับ “ต้องปรับปรุง” 44.05 % อยู่ในระดับ “พอใช้” และ 12.18 % จากจำนวนนักเรียนทั้งหมดอยู่ในระดับดีซึ่งถือว่ายังอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ (มติชน, 2547: 5)

อีกทั้ง จากผลการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ร่วมมือกับ “สวนดุสิตโพล” สำรวจทัศนคติของทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการจากกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศ ในปี 2540 และได้รายงานผลสำรวจในประเด็นเกี่ยวกับคุณภาพครู ไว้ที่น่าสนใจสรุปได้ว่า ทุกฝ่ายทั้งผู้บริหารและครู ยอมรับว่าครูในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นในปัจจุบันมีคุณภาพต่ำกว่าเมื่อก่อน และต้องเร่งพัฒนา อีกทั้งครูมีโอกาสดำเนินการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้วย คือราวร้อยละ 47 ของครูทั้งหมด (วิทยากร, 2544)

จากปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษายังไม่สำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้มีอุปสรรคหลายประการ เช่น การบริหารจัดการ นักเรียน คำาเรียน และครูผู้สอน อย่างไรก็ตามถึงแม้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังมีปัญหาอยู่หลายด้านแต่จุดสำคัญที่สุด คือครูผู้สอนนั่นเอง ดังคำกล่าวของที่ว่า “Good education requires good teachers.” (วิล, 2544) เพราะครูคือผู้นำหลักสูตรไปใช้โดยตรง ไม่ว่าจะหลักสูตรจะดีอย่างไร หากครูผู้สอนไม่ได้รับการพัฒนาไปพร้อมๆ กันก็จะทำให้หลักสูตรเหล่านั้นไม่สัมฤทธิ์ผล และจะมีผลต่อความสามารถทางภาษาของนักเรียนด้วย (สุภัทรา, 2534: บทนำ) โดยเฉพาะการขาดครูที่จบตรงสาขาเป็นสภาพปัญหาหลักของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา จึงเป็นสาเหตุให้ขาดครูที่มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านเนื้อหาวิชาที่จะสอน เทคนิคการสอนและวิธีถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน (พิตรวัลย์, 2537: 1 - 4) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาจึงควรตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการเรียนภาษาอังกฤษและเป็นการวางรากฐาน เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการเรียน และมีพัฒนาการที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป ครูผู้สอนจึงมีบทบาทมากในการค้นหาวิธีการสอน ว่าสอนอย่างไร ให้นักเรียนใช้วิธีการเรียนรู้ได้อย่างไร จนเกิดการเรียนรู้และสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ต่างๆ อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner – independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) (กรมวิชาการ, 2545: 2)

ดังนั้น ครูควรมีคุณสมบัติที่เหมาะสมคือ มีความรู้ภาษาอังกฤษ มีทักษะการสอนและมีเจตคติที่ดีในการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนเพราะครูเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้จัดประสบการณ์และบรรยากาศในการเรียนรู้ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538: 59) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่จะสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคตนั้น จะต้องเป็นการเรียนที่จะสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพ

อย่างเต็มที่ ดังนั้นสมรรถภาพการสอนของครูเป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะส่งผลต่อผู้เรียน ถ้าการสอนของครูดีผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก็จะดีตามไปด้วย

จากเหตุผลที่ครูเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นครูจะต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และเป็นที่ยอมรับว่าการฝึกอบรมเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ นอกจากนี้ยังช่วยก่อให้เกิดความงอกงามทางด้านวิชาชีพแก่ครู ซึ่งถือว่าเป็นการให้การศึกษาต่อเนื่องอีกด้วย (ปรียาพร, 2536: 8) แต่อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทดสอบความรู้ความสามารถของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 9 พันคนในจังหวัดน่าน (วีรนุช, 2547: 14 - 18) พบว่า ครูไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ที่สำคัญคือหลังการทดสอบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง – พูด ตลอดจนเทคนิคการจัดการเรียนการสอนให้กับครู แต่ผลการฝึกอบรมไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการอบรม เนื่องจากขาดการวินิจฉัยปัญหาและความต้องการที่แท้จริงในการจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้งรูปแบบการอบรมเป็นแบบการบรรยายซึ่งการฝึกอบรมลักษณะดังกล่าวที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จ ควรเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูสามารถพัฒนาเทคนิควิธีสอนจากการฝึกทำกิจกรรม และควรมีการประเมินผลว่าครูสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้การอบรมที่จัดขึ้นมักจัดอบรมให้ทั้งครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาส่วนกลาง ทำให้ครูระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่ได้จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษรู้สึกกดดันและไม่ต้องการร่วมการอบรม

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาให้ถูกจุด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะจัดหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูระดับประถมศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นอกจากนี้จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อครูผู้สอนได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครู แล้วจึงจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ยั่งยืนของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับครูระดับประถมศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกอบรม เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” สำหรับครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางในการพัฒนาชุดฝึกอบรมการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระต่างๆ สำหรับครูระดับประถมศึกษา ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. ได้เรียนรู้วิธีการจัดฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เพื่อสร้างเสริมสมรรถวิสัยด้านการสอนของครู โดยใช้กระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. ผลจากการฝึกอบรมเป็นประโยชน์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร เพราะจะเป็นข้อมูลป้อนกลับสำหรับการพิจารณา ปรับปรุง แก้ไข หรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในลำดับต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหาในการฝึกอบรมครั้งนี้ ได้กำหนดตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย
 - 1.1 เอกสารมาตรฐานหลักสูตรสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.2 เอกสารการจัดหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร และเนื้อหาวิชา

1.3 เอกสารขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 แบบฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 เอกสารประกอบการสร้างเครื่องวัดและประเมินผล

2. กลุ่มตัวอย่าง คือผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 50 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบจำเพาะเจาะจงซึ่งเข้ารับการฝึกอบรมโดยสมัครใจ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาถึงตัวแปรที่เกี่ยวกับอายุ เพศ ประสบการณ์การทำงาน ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่างๆ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2. ผลการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ โดยศึกษาจากผลงานการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เข้าฝึกอบรม ในช่วงท้ายของการฝึกอบรม

3. หลักสูตรฝึกอบรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแล้วจากผู้เชี่ยวชาญ

นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้คำศัพท์บางคำในความหมายและขอบเขตจำกัดดังนี้

1. ชุดฝึกอบรม หมายถึง เอกสารประกอบการฝึกอบรมเพื่อใช้อบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ซึ่งมีหัวข้อการฝึกอบรมประกอบด้วย การวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้, แนวทางการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และจากมาตรฐานหลักสูตรสู่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หมายถึง หลักสูตรแกนกลางที่มีลักษณะเป็นกรอบและแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตตามจุดหมายของหลักสูตร โดยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานเรียนรู้ ช่วงชั้นทั้ง 8 กลุ่มสาระ สำหรับให้สถานศึกษาได้จัดทำสาระของหลักสูตร และจัดการเรียนการสอน ได้สอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตร

3. มาตรฐานหลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดไว้ 2 ลักษณะ คือ

3.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนจบแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย โดยจัดลำดับตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา
2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2544
3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา
5. การฝึกอบรม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

(Standard – based Education: SBE)

ความหมายและความเป็นมาของการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน

การจัดการศึกษาตามมาตรฐาน (Standard – based Education) เป็นแนวทางการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ โดยมีจุดเริ่มต้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา นักการศึกษาชาวอเมริกาส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับรายงานเรื่อง “A Nation at Risk” ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติว่าด้วยความเป็นเลิศทางการศึกษา (National Commission on Excellence in Education: 1983) ได้รายงานถึงผลการเรียนของเด็กอเมริกาที่ตกต่ำลงเรื่อยๆ พร้อมกันนั้นยังได้นำผลการเรียนของเด็กอเมริกาไป

เปรียบเทียบกับผลการเรียนของนักเรียนในประเทศรัสเซีย ซึ่งพบว่าผลการเรียนของเด็กอเมริกาต่ำกว่าเด็กรัสเซีย โดยเฉพาะในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ปรากฏการณ์นี้เองได้นำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ของอเมริกาที่เรียกว่า Goal 2000: Education America Act

การปฏิรูปการศึกษาของอเมริกาดังกล่าวได้ให้ความสำคัญเรื่องมาตรฐานการศึกษา (Educational standard) ของประเทศ ทั้งมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการเรียนการสอน มาตรฐานการประเมินผล มาตรฐานสื่อการเรียนการสอน มาตรฐานผู้สอน มาตรฐานทั้งหมดนี้ต้องได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องและเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน และได้มาตรฐานด้วยกันทั้งสิ้น การศึกษาตามมาตรฐาน จึงเป็นการจัดการศึกษาที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงของมาตรฐานเดียวกัน โดยเน้นผลการเรียนรู้ (Learning outcomes) ของนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (นาตยาและคณะ, 2542)

ความหมายของคำว่า “มาตรฐาน” (Standard) หมายถึงระดับของคุณภาพหรือความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับซึ่งเป็นที่ยอมรับ และใช้เป็นตัววัดหรือประเมินคุณภาพ หรือระดับของบางสิ่งบางอย่าง ส่วนความหมายมาตรฐานในการศึกษา หมายถึงสิ่งที่นักเรียนควรรู้ และสามารถทำได้ ดังนั้นมาตรฐานที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติขั้นพื้นฐาน ต้องเป็นมาตรฐานที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่นักเรียนควรรู้และสามารถทำได้เป็นมาตรฐานหลัก (National Association of State Boards of Education: 1988)

องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษา

Delaware Department of Education (1996) ได้กำหนดองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษา มีดังนี้

1. การกำหนดสาระ (Strand)
2. การกำหนดมาตรฐาน (Standard)
3. การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)

1. การกำหนดสาระ

สาระ หมายถึงองค์ความรู้ที่สำคัญๆ ของแต่ละวิชา Illinois State Department of Education กำหนดสาระในมาตรฐานภาษาอังกฤษและศิลปภาษาไว้ดังนี้คือ การอ่าน (Reading)

วรรณคดี (Literature) การเขียน (Writing) การฟัง - การพูด (Listening - Speaking) การวิจัย (Research) ส่วน The American Council on the Teaching of Foreign Language (1998) กำหนดสาระในมาตรฐานภาษาต่างประเทศไว้ดังนี้คือ การสื่อสาร (Communications) วัฒนธรรม (Cultures) การเชื่อมโยง (Connections) การเปรียบเทียบ (Comparisons) ชุมชน (Communities)

2. การกำหนดมาตรฐาน

มาตรฐาน หมายถึงข้อความที่ระบุไว้ชัดเจนถึงสิ่งที่นักเรียนควรรู้และสามารถทำได้ตามสาระ ดังตัวอย่างของ The American Council on the Teaching of Foreign Language (1998) กำหนดไว้ดังนี้

สาระ: การสื่อสาร (Communications)

มาตรฐาน 1: เข้าใจ ตีความภาษาพูด และภาษาเขียนในเรื่องต่างๆ จากสื่อที่หลากหลาย

มาตรฐาน 2: ใช้ภาษาต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงเจตคติ ความรู้สึกลึก และอารมณ์

มาตรฐาน 3: นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆทั้งในการพูดและการเขียน

3. การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น หมายถึง ระดับของการแสดงความสามารถ (Proficiency level) เป็นสิ่งที่คาดหวังให้นักเรียนควรรู้และมีความสามารถในระดับกว้างๆ และใช้เวลานานกว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้ถึงมาตรฐานเหล่านั้น ดังนั้นจึงต้องมีการแจกแจงความสามารถของแต่ละมาตรฐานให้นักเรียนมีโอกาสบรรลุความสำเร็จตามมาตรฐาน ตามวัยและวุฒิภาวะ (นาตยา, 2542)

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นการนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของสาขาวิชาหรือกลุ่มสาระสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้สร้างหลักสูตรขึ้นมาเพื่อให้ครอบคลุมความรู้ ความสามารถที่ยอมรับว่าเป็นมาตรฐานความรู้ (Content standard) ซึ่งจะอธิบายว่าสิ่งไหนนักเรียนควรรู้และทำได้ในกลุ่มสาระต่างๆ เป็นความรู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นกับผู้เรียนอย่างแท้จริง และมาตรฐานความสามารถ (Performance standard) ซึ่งจะอธิบายความสามารถของนักเรียนในการแสดงความรู้และทักษะต่างๆ ว่าทำได้ดีเพียงใด มาตรฐานความรู้เป็นข้อความที่กล่าวถึงความรู้หรือความเข้าใจ ในขณะที่มาตรฐานความสามารถเป็นข้อความที่บอกวิธีการใช้

ความรู้และทักษะ ทั้งมาตรฐานความรู้และมาตรฐานความสามารถเป็นองค์ประกอบสำคัญของมาตรฐานกลุ่มสาระ (นาตยา และคณะ, 2542)

ในประเทศไทย กรมวิชาการ ได้แบ่งกลุ่มสาระออกเป็น 8 กลุ่มสาระสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน ดังนี้ คือ สุขศึกษาและพลศึกษา/ ทัศนศิลป์ดนตรีและนาฏศิลป์/ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม/ ภาษาไทย/ ภาษาต่างประเทศ/ คณิตศาสตร์/ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/ การงานและอาชีพ (กรมวิชาการ, 2543) ดังนั้น โครงสร้างมาตรฐานของกลุ่มสาระวิชา ควรประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. ขอบข่ายสาระ หมายถึง สาระหรือองค์ความรู้ที่สำคัญๆ ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน
2. มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นการกำหนดสิ่งที่นักเรียนควรรู้และสามารถทำตามได้ตามขอบข่ายสาระหลัก (Strands) และขอบข่ายสาระรอง (Sub strands)
3. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น หมายถึง ระดับของการแสดงความสามารถ เป็นสิ่งที่คาดหวังให้นักเรียนควรรู้และมีความสามารถในระดับกว้างๆ และใช้เวลาในการพัฒนาผู้เรียนให้ถึงมาตรฐาน ดังนั้นจึงต้องมีการแจกแจงความสามารถในแต่ละมาตรฐานให้ผู้เรียนมีโอกาสบรรลุความสำเร็จตามมาตรฐาน (นาตยา, 2542)

โครงสร้างมาตรฐานหลักสูตรเป็นสิ่งที่เป็นตัวกำหนดผลการเรียนรู้ (Learning outcomes) เมื่อกระบวนการสอนสิ้นสุดลง และในหลักสูตรตามมาตรฐานผลการเรียนรู้คือสิ่งที่ผู้เรียนแสดงให้เห็นปรากฏหลังผ่านกระบวนการเรียนการสอนและแสดงความสามารถในการปฏิบัติตนได้ดีในแต่ละสภาพแวดล้อม ดังนั้นอีกแง่มุมหนึ่ง ผลการเรียนรู้ก็จะเป็นตัวกำหนดขอบข่ายสาระ มาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จด้วยเช่นกัน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 2) ได้กำหนดลักษณะอันพึงประสงค์ของกลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศ เป็นการกำหนดองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ผู้เรียนพึงมีเมื่อจบการศึกษา ไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 (จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อมูล ข่าวสารในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ชีวิตประจำวัน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
2. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเน้นการฟัง – พูดตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภายในวงคำศัพท์ 300 – 400 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)
3. ใช้ประโยคคำเดียว (One word sentence) และประโยคเดียว (Simple sentence) ในการสนทนาได้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษาและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาตามระดับชั้น
5. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการเสนอข้อมูลที่เป็นความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นตามความสนใจและวัย
6. มีความสามารถในการใช้ภาษาภายในห้องเรียนและในโรงเรียนในการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน

ช่วงชั้นที่ 2 (จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศแลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร สร้างความ

สัมพันธ์ระหว่างบุคคลในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ชีวิตประจำวัน และสิ่งแวดล้อมในชุมชน

2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศเน้นการฟัง – พูด – อ่าน ตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่าง และ นันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อขาย ลมฟ้าอากาศ ภายในวงศัพท์ประมาณ 1,050 – 1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

3. ใช้ประโยชน์เดี่ยว และประโยชน์ผสม สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ

4. เข้าใจข้อความที่เป็นความเรียงและไม่ใช่วรรณคดี ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในบริบทที่หลากหลาย

5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาตามบริบทของข้อความที่พบตามระดับชั้น

6. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ นำเสนอและสืบค้นข้อมูลในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่เรียนตามความสนใจและระดับชั้น

7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในห้องเรียนและในโรงเรียนในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และความเพลิดเพลิน

สาระการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง องค์ความรู้ที่เป็นสากลสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย สาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศควรจะต้องอยู่ในบรรยากาศที่สนุกสนานได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นการเรียนรู้ได้มีโอกาสใช้ภาษาให้มากที่สุด นำความรู้ที่มีมาก่อนเป็น

พื้นฐานของการเรียนเรื่องต่างๆ โดยได้กำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นไว้ดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communications) หมายถึงการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้ สึกในเรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิต ความเป็นอยู่ พฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connections) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและ โลก (Communities) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในชุมชน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการ เรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึงผลการเรียนรู้ที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเป็นมาตรฐานกลาง ซึ่งเป็นกรอบด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณ ธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่สถานศึกษาสามารถนำไปปรับพัฒนาเพื่อกำหนดเป็นผลการเรียนรู้ใน หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้เรียน อันจะนำไปสู่การจัดกระบวนการเรียนรู้และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 8 มาตรฐาน ตามสาระทั้งสี่ ดังต่อไปนี้

1. สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1: เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่าน จากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2: มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3: เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

2. สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1: เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2: เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

3. สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1: ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

4. สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1: สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2: สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อการประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้น ที่ 1 – 2

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นผลการเรียนรู้ที่ต้องคาดหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในแต่ละช่วงชั้น นั่นคือเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นตัวบ่งชี้ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 มาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 1 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 1 – 2

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1-2
1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร	1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ	<p>ช่วงชั้นที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้องภาษาท่าทางและประโยคง่ายๆในสถานการณ์ใกล้ตัว 2. อ่านออกเสียงคำกลุ่มคำและประโยคง่ายๆได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง 3. เข้าใจคำ กลุ่มคำและประโยค โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือ สัญลักษณ์ง่ายๆ 4. เข้าใจบทสนทนาเรื่องสั้นๆ หรือนิทานง่ายๆ ที่มีภาพประกอบ <p>ช่วงชั้นที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในสังคมรอบตัว 2. อ่านออกเสียงคำ ประโยคและข้อความง่ายๆได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียง 3. เข้าใจประโยคข้อความสั้นๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์ ถ่ายโอนข้อมูลจากภาพหรือสัญลักษณ์เป็นประโยคหรือข้อความ สั้นๆ 4. เข้าใจบทสนทนาเรื่องสั้น เรื่องเล่าและนิทาน
	1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสม	<p>ช่วงชั้นที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ภาษาง่ายๆสั้นๆเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยใช้สื่อ นวัตกรรมง่ายๆ 2. ใช้ภาษาง่ายๆ สั้นๆ เพื่อต้องการแสดงความต้องการของตน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีง่ายๆที่มีอยู่ในสถานศึกษา 3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล และสิ่งต่างๆ รอบตัวโดยใช้ประโยชน์จากสื่อ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1-2
	เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต	<p>การเรียนรู้ทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ</p> <p>4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตนโดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนรู้ทางภาษาและจากผลจากการฝึกทักษะต่างๆรวมทั้งรู้วิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่ได้รับ</p> <p>ช่วงชั้นที่ 2</p> <p>1. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยใช้นวัตกรรมง่ายๆ และสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา</p> <p>2. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความต้องการของตนเสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา</p> <p>3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูลอธิบายเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆที่พบเห็นในชีวิตประจำวันและสร้างองค์ความรู้โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนรู้ทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตนโดยใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ทางภาษาและ ผลจากการฝึกทักษะต่างๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่ได้ผล</p>
1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้		<p>ช่วงชั้นที่ 1</p> <p>1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสิ่งใกล้ตัวทั่วไป ด้วยท่าทาง ภาพ คำ และ ข้อความสั้นๆ</p> <p>2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ ในกิจกรรมประจำวัน</p> <p>3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1-2
	อย่างสร้างสรรค์ มี ประสิทธิภาพ และมี สุนทรียภาพ	ได้อย่างมีวิจารณญาณ 4. นำเสนอกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับวัยตาม ความสนใจด้วยความสนุกสนาน ช่วงชั้นที่ 2 1. ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม และ สังคมใกล้ตัวด้วยข้อความสั้น 2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่ ใกล้ตัว 3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว ได้อย่างมีวิจารณญาณ 4. นำเสนอบทเพลงหรือบทกวีที่เป็นที่รู้จักหรือ ข้อมูลจากสื่อประเภทต่างๆ ตามความสนใจด้วยความ สนุกสนาน
2. ภาษาและ วัฒนธรรม	2.1 เข้าใจความ สัมพันธ์ระหว่าง ภาษากับวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา และนำไปใช้อย่าง เหมาะสมกับ กาลเทศะ	ช่วงชั้นที่ 1 1. เข้าใจรูปแบบพฤติกรรมและการใช้ถ้อยคำสำนวน ง่ายๆ ในการติดต่อปฏิบัติสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้า ของภาษา 2. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาล งานฉลอง ในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ช่วงชั้นที่ 2 1. เข้าใจรูปแบบพฤติกรรมและการใช้ถ้อยคำสำนวน ง่ายๆ ในการติดต่อปฏิบัติสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้า ของภาษา 2. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาล งานฉลอง ในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1-2
	2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ	<p>ช่วงชั้นที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาไทยในเรื่อง เสียง สระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่ายๆ 2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย 3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้และความบันเทิง 4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม <p>ช่วงชั้นที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจ ความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ คำ วลีประโยค และข้อความง่ายๆ และนำไปใช้ได้ถูกต้อง 2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและนำไปใช้ได้เหมาะสม 3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง และการเข้าสู่สังคม 4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน	<p>ช่วงชั้นที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจคำและกลุ่มคำภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ 2. ถ่ายทอดความหมายของคำและกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เป็นภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1-2
		ช่วงชั้นที่ 2 1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาต่างประเทศ ง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ 2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่นๆ เป็นภาษาต่างประเทศ
4. ภาษากับ ความสัมพันธ์กับ ชุมชนโลก	4.1 สามารถใช้ภาษา ต่างประ เทศตาม สถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษาชุม ชนและสังคม	ช่วงชั้นที่ 1 1. ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆใน สถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 1. ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆใน สถานศึกษาด้วยวิธีการและรูปแบบต่างๆ 2. ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารกับบุคคลภายใน สถานศึกษา
	4.2 สามารถใช้ภาษา ต่างประเทศเป็น เครื่องมือในการ เรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วม มือ และการอยู่ร่วม กันในสังคม	ช่วงชั้นที่ 1 1. ใช้ภาษาต่างประเทศอย่างง่าย เพื่อสื่อสารขั้น พื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในท้องถิ่น ช่วงชั้นที่ 2 1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในสถานการณ์จำลองหรือสถาน การณ์จริง 2. ใช้ภาษาต่างประเทศในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น อย่างมีความสุข โดยรู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และ แสดงความคิดเห็นของตนอย่างเหมาะสม

แนวทางการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษ

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงมุ่งฝึกทักษะการปฏิบัติ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ โดยจัดให้มีการประเมินควบคู่กับการเรียนการสอนตามสภาพจริง ใช้วิธีพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน และการร่วมกิจกรรม

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner - centered) มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด คือ การจัดที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ (กรมวิชาการ, 2544: 105) แนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีหลายแนวทางด้วยกัน ซึ่งแนวคิดทฤษฎีและวิธีสอนที่ได้ ได้รับความนิยมนำมาประยุกต์ใช้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) การสอนเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) การเรียนรู้ตามแนวคิดและทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟัง ไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำแล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้

กลุ่มนักจิตวิทยาการเรียนรู้เชื่อว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการเรียน ผู้เรียนจะสามารถเรียนได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจเป็นสำคัญ เขาจะเรียนได้ดีถ้าเข้าใจจุดประสงค์ของการเรียน เห็นประโยชน์ในการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนไปแล้วให้เข้ากับสิ่งที่กำลังเรียนอยู่ และสิ่งที่จะช่วยให้เรียนภาษาต่างประเทศได้ดี นอกเหนือจากสองเรื่องดังกล่าวมาแล้วก็คือ ต้องเข้าใจหลักภาษาที่ใช้ในรูปประโยคด้วย

ความหมายของการสื่อสาร

Savignon (1983) ได้กล่าวถึงความหมายของการสื่อสารว่าเป็นกระบวนการอันต่อเนื่องของการแสดงความรู้สึก การแปลความ ตีความ และแลกเปลี่ยนข่าวสาร โอกาสของการสื่อสารจะไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งประกอบด้วยสัญลักษณ์และเครื่องหมายที่แตกต่างกันออกไป เช่น สัตว์ การแต่งกาย ทรงผม การยืน การฟัง การพยักหน้า การหยุดชะงัก เสียงหรือคำพูด คนเราเกี่ยวข้องกับสื่อสารตั้งแต่เกิดและเรียนรู้ที่จะต้องสนองในบริบทใหม่ๆ เช่นเดียวกับ การสะสมประสบการณ์ของชีวิต จากความคิดและความรู้สึกไปสู่สัญลักษณ์ในการเขียน การพูด การแสดงท่าทางการเคลื่อนไหวและน้ำเสียง จึงต้องรู้จักเลือกสรรสิ่งที่เหมาะสมไปใช้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนความคิดเห็นและความรู้สึกระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ด้วยวิธีการส่งข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การพูด ซึ่งแสดงออกทางน้ำเสียง การเขียน รวมทั้งการแสดงสีหน้า การแสดงท่าทางต่างๆ เป็นต้น และวิธีการรับข้อมูลโดยใช้การฟังและการอ่าน ซึ่งการสื่อสารจะประสบผลสำเร็จได้นั้นจะต้องมีความรู้ทางไวยากรณ์ ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในสังคมนั้น รวมทั้งความสามารถในการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ ด้วย

สมรรถวิสัยในการสื่อสาร (Communicative competence)

Canale (1980: 6-14) และ Swain (1984: 7 - 18) ได้กล่าวถึงสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. ความสามารถในการใช้ระเบียบวิธีของภาษาหรือการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์หรือหลักไวยากรณ์ (Linguistic or Grammatical competence) ตลอดจนความหมายของเสียง ศัพท์ และไวยากรณ์

2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic competence) คือความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย วัฒนธรรม สถานภาพทางสังคม และบทบาทของบุคคลในสังคม

3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse competence) หมายถึงความสามารถในการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค โดยใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์และความสามารถในการเชื่อมโยงข้อความที่สื่อความหมายทางภาษา (Utterances) เข้ากันได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสาร (Strategic competence) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ เพื่อให้การสื่อสารบรรลุผล การใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกในทางที่ใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูด

หลักการและแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สมถวิล ธนะโสภณ (2528) ได้กล่าวว่าการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารเป็นแนวการสอนที่มีการกล่าวขวัญมาแล้วไม่ต่ำกว่า 30 ปี ผู้สอนภาษาควรทำความเข้าใจในหลักการและแนวการสอน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม โดยการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีหลักการ (5 principles) ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ (Learner- centered) ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษา ซึ่งอาจจะจัดอยู่ในรูปแบบของกิจกรรมคู่ หรือกิจกรรมกลุ่ม

2. การเรียนภาษาเกิดจากการร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้ กิจกรรมทางภาษาจะต้องจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีสภาพใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และเป็นกิจกรรมที่มีความหมาย

3. กิจกรรมหรือแบบฝึก จะมีลักษณะเป็นการหาข้อมูลเพิ่มเติม โดยการจัดกิจกรรมให้มีช่องว่างเพื่อการสื่อสาร (Information gap) เพื่อกระตุ้นและเร้าใจให้มีการสื่อสาร

4. การสอนมุ่งให้ความสำคัญทางด้านความหมาย (Meaning) และความสามารถในการสื่อสาร (Fluency) มิใช่รูปแบบ (Form) และความถูกต้อง (Accuracy)

5. การทดสอบเป็นการทดสอบการใช้ภาษาจริง มิใช่เป็นการทดสอบความรู้เกี่ยวกับภาษา

จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเพื่อการติดต่อสื่อสาร เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นั่นคือให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายให้สมจริงหรือคล้ายกับการสื่อสารจริงนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ผู้สอนจัดเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาตามจุดประสงค์ดังกล่าวจึงควรจะครอบคลุมลักษณะสำคัญๆ ของการสื่อสารในชีวิตจริงให้มากที่สุด ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงควรให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับธรรมชาติของการสื่อสาร

การสื่อสารที่แท้จริงเป็นกระบวนการต่อเนื่อง (Ongoing process) หรือเป็นกระบวนการสองทาง (Two – wayed process) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสาร เนื่องจากการสื่อสารเป็นกระบวนการสองทาง ดังนั้นการสื่อสารทุกครั้งต้องมีผู้เกี่ยวข้องในการสื่อสารไม่น้อยกว่า 2 คน การที่จะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่ายมีปฏิสัมพันธ์ กัน ได้ นั้น จำเป็นต้องมีสิ่งมากระตุ้น สิ่งกระตุ้นที่ดีที่สุดก็คือจุดประสงค์ (Purpose) หรือเหตุผล (Reason) ของการสื่อสาร ในการสื่อสารทุกครั้งผู้ส่งสารต้องมีจุดประสงค์ที่แน่นอนว่าต้องการสื่อเพื่ออะไร การสื่อสารจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อบรรลุจุดประสงค์ของการสื่อสาร

จุดมุ่งหมายของวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม นักวิชาการได้แก่ Morrow (1981: 59 – 66) และ Johnson (1982: 163 – 175), ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ต้องมีความต้องการในการติดต่อสื่อสาร ผู้เรียนต้องมีความรู้สึกรู้เห็นความจำเป็นในการเรียนภาษา ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความ

มุ่งหมายของการเรียนและการฝึกการใช้ภาษา เพื่อให้ภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีประโยชน์ มีความสามารถเพิ่มขึ้น

2. จุดประสงค์ของการติดต่อสื่อสาร (Communicative purpose) ต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อจุดประสงค์ของการสื่อสารที่แท้จริงมากกว่าการฝึกตัวภาษา และกิจกรรมควรมีช่องว่าง (Gap) ซึ่งอาจเป็นช่องว่างของข้อมูล (Information gap) หรือช่องว่างของความคิดเห็น (Opinion gap) ต้องให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการใช้ภาษา กิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมในลักษณะนี้มีความหมายใกล้เคียงกับการสื่อสารในชีวิตจริงมาก นอกจากนี้การทำกิจกรรมทางภาษา ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ด้วย

3. เนื้อหาต้องไม่ใช่เนื้อหาของภาษา (Content not form) การแยกเป็นส่วน ๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้เท่ากับการสอนรวมทั้งส่วนใหญ่ การสอนแบบแยกส่วนเป็นส่วนย่อยโดยการอธิบายกฎเกณฑ์ไปที่ละส่วนไม่ได้เป็นลักษณะของการใช้ภาษาในการสื่อสารที่แท้จริง ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนการใช้ภาษาในระดับที่เหนือกว่าระดับประโยคขึ้นไปและจะต้องเป็นการใช้ภาษาจริงในสถานการณ์จริง

4. มีความหลากหลายของภาษา (Variety of language) ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาหลากหลายรูปแบบ ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามากๆ นอกจากกิจกรรม Information gap กิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นงานคู่หรืองานกลุ่ม เช่น เกม (Game) การแก้ปัญหา (Problem solving) การแสดงบทบาทสมมติ (Role play)

5. ไม่มีการแทรกแซงจากผู้สอน (No teacher intervention) ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด แนวทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ (Usage) ผู้สอนจึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ ของผู้เรียน ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาควรให้ความสำคัญเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา เป็นอันดับแรก ส่วนความถูกต้องก็ต้องคำนึงด้วยเช่นกัน ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษา และความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา แต่ยังคงคำนึงถึงความถูกต้องของการใช้ภาษาด้วย การเรียนการสอนในแนวนี้นี้จึงเน้นการทำกิจกรรมเพื่อฝึกการใช้ภาษาที่

ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงให้มากที่สุด โดยการฝึกในลักษณะทักษะสัมพันธ์ (Integrated skills) โดยผู้สอนเป็นผู้นำกิจกรรมมาให้ผู้เรียนฝึก

6. ไม่มีการควบคุมวัสดุที่ใช้ในการฝึก (No materials control)

รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร

กิจกรรมเป็นปัจจัยสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะผู้สอนจะใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาโดยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนๆ ในกิจกรรมเพื่อการสื่อสารคือ กิจกรรมซึ่งผู้เรียนมีจุดประสงค์และมีความต้องการที่จะสื่อสาร ซึ่งเกิดจากตัวผู้เรียนเอง โดยแสดงออกทางเนื้อหามากกว่ารูปแบบทางภาษา และสามารถเลือกใช้ภาษาแต่ละแบบได้ถูกต้อง (Harmer, 1982: 166-167)

Littlewood (1981) ได้แบ่งกิจกรรมเพื่อการสื่อสารเป็น 2 ชนิด ได้แก่

1. กิจกรรมที่จัดตามจุดประสงค์ที่จะสื่อสาร (Functional communicative activities) กิจกรรมนี้จะเน้นที่จุดประสงค์ที่จะสื่อสาร เพื่อจะสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในบางครั้งอาจไม่คำนึงถึงความถูกต้องทางไวยากรณ์มากนัก แต่จะดูว่าสามารถจะสื่อสารได้ทันทีเมื่อจำเป็นได้ดีเพียงไร

2. กิจกรรมที่จัดเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social interaction activities) คือกิจกรรมที่จัดเพื่อให้ใช้จริงกับบุคคลอื่นๆ ในสังคม นอกจากผู้เรียนจะเลือกใช้ภาษาตามจุดประสงค์ที่จะสื่อสารแล้ว ผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันด้วย จากสถานการณ์ต่างๆ ในสังคม ให้ฝึกใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติที่สุดในการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร

Paulston (1979) ได้เสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. การฝึกสนทนาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในสังคม (Social formulas and dialogues) คือการจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกใช้บทสนทนาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในสังคม เช่น

การฝึกวิธีการทักทาย การลาจาก การแนะนำตนเอง เป็นต้น นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนให้ใช้รูปแบบต่างๆ ให้เหมาะสม การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติให้นักเรียนได้ฝึกภาษา

2. กิจกรรมแก้ปัญหา (Problem solving activities) เป็นกิจกรรมที่สมมติสถานการณ์ให้นักเรียนแก้ปัญหา ซึ่งจะมีแนวทางให้นักเรียนเลือกหลายอย่างในการแก้ปัญหา

3. การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ (Role - play) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านพฤติกรรมบางอย่างต่อเพื่อน ซึ่งจะถูกจัดอยู่ในบทบาทต่างๆ กิจกรรมบทบาทสมมตินี้อาจจะทำเพียงง่ายๆ หรือเป็นกิจกรรมที่ได้รับการควบคุมหรือไม่มีการควบคุมเลยก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน รูปแบบของกิจกรรมบทบาทสมมติประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ สถานการณ์ บทบาทที่ให้และสำนวนที่ใช้พูด อนึ่งการจัดบทบาทสมมติในระดับสูงควรให้ประสบการณ์พื้นฐานแก่นักเรียนก่อน เพราะกิจกรรมจะไม่เกิดประโยชน์ถ้านักเรียนจะแสดงในสิ่งที่ตนเองไม่มีประสบการณ์

4. การใช้หน้าที่ของภาษาที่จำเป็นต้องใช้ในสังคม (Community oriented tasks) คือการให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ฝึกใช้หน้าที่ของภาษาในลักษณะต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในสังคม เช่น การกรอกแบบฟอร์ม การถามสถานที่ การเขียนจดหมายในลักษณะต่างๆ

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

Harmer (1983: 45 – 46) เสนอขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการสื่อสารไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการนำเสนอบทเรียน (Introduction stage or Presentation) เป็นขั้นการนำเสนอข้อมูลทางภาษาใหม่แก่ผู้เรียน โดยการให้ตัวอย่างการใช้ภาษาและความหมายของประโยคตามปริบทหรือสถานการณ์นั้น ๆ อย่างเพียงพอที่นักเรียนจะเห็นหรือฟังรูปแบบการใช้ภาษาและความหมายของสิ่งที่สอนนั้นอย่างชัดเจน ซึ่งอาจอาศัยเทคนิคต่าง ๆ คือ

1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน (Lead – in) เป็นการชี้แนะปริบทการใช้ภาษา การอธิบายความหมายของคำศัพท์หรือรูปแบบประโยคที่ช่วยให้เข้าใจความหมายของสิ่งที่สอน

1.2 การดึงความรู้เดิมจากนักเรียน (Elicitation) เป็นการตรวจสอบความรู้ของนักเรียน โดยการตั้งคำถามนักเรียน หรือการให้นักเรียนถามครูเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนพูดหรือเขียนประโยคนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนสามารถสร้างประโยคได้เอง จึงข้ามไปขั้นการฝึกต่อไป แต่ถ้านักเรียนยังพูดหรือเขียนไม่ได้ ครูจะต้องอธิบายและฝึกพูดหรือเขียนเพื่อเน้นความถูกต้องจนกว่านักเรียนสามารถสร้างประโยคได้เองอย่างถูกต้อง

1.3 การอธิบาย (Explanation) เป็นขั้นการอธิบายโครงสร้างประโยคหรือรูปแบบประโยคที่เป็นเนื้อหาใหม่ ครูนำเสนอเรื่องที่จะสอน โดยให้นักเรียนฟังประโยคซ้ำ ๆ กันหลาย ๆ ครั้ง พร้อมทั้งเขียนประโยคบนกระดานดำเพื่อเน้นให้เห็นรูปแบบนั้น ๆ อย่างชัดเจน

1.4 การฝึกความถูกต้อง (Accurate reproduction) เป็นการฝึกในลักษณะการพูดซ้ำ ๆ ของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อให้นักเรียนใช้ภาษาซ้ำ และการฝึกพูดโดยให้ตัวแนะนำจนกระทั่งนักเรียนสามารถสร้างประโยคได้เองอย่างถูกต้อง

2. ขั้นการฝึก (Practice stage) เป็นขั้นที่ฝึกให้นักเรียนได้ใช้ภาษาที่เรียน โดยอาจฝึกในลักษณะการถาม – ตอบหรือพูดซ้ำ ๆ (Drill) หรือฝึกในลักษณะการสื่อสาร คือ การฝึกเป็นคู่ ๆ ซึ่งต้องอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยในการฝึกพูดหรือเขียน เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติม (Information gap) เกมต่าง ๆ และกิจกรรมสำหรับการฝึกพูด (Oral activities) เป็นต้น ในขั้นนี้ครูต้องเป็นผู้ชี้ให้นักเรียนเห็นข้อผิดพลาด โดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ช่วยเน้นข้อผิดพลาด เช่น การให้นักเรียนพูดซ้ำ ครูพูดเน้นในสิ่งผิดด้วยน้ำเสียงและท่าทางให้นักเรียนทราบว่าตนทำผิด ทั้งนี้ครูควรให้นักเรียนแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นด้วยตนเอง

3. ขั้นการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมเชิงสื่อสาร (Communicative activities) เป็นขั้นที่นักเรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยอาศัยกิจกรรมเชิงสื่อสารเป็นเครื่องมือ โดยการฝึกเป็นคู่ ๆ และเป็นกลุ่มเล็ก ๆ Harmer (1983: 113 – 141) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมเชิงสื่อสารสำหรับฝึกทักษะการสื่อสาร (Productive skills) ได้แก่ ทักษะการพูดและทักษะการเขียน ไว้ดังต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะพูด (Oral communicative activities) แบ่งออกเป็น 7 ชนิด คือ

3.1.1 การระดมความคิดเพื่อการตัดสินใจ (Reaching a consensus) เป็นกิจกรรมที่สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนใช้ภาษาแสดงความคิดเห็นและอภิปรายเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาของสถานการณ์นั้น ๆ จึงเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนพูดอย่างอิสระ

3.1.2 การปฏิบัติตามคำแนะนำ (Relaying instructions) เป็นกิจกรรมที่นักเรียนต้องใช้ภาษาบอกผู้อื่นให้ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือขั้นตอนต่างๆ เช่น การสร้างสิ่งประดิษฐ์ตามแบบที่กำหนดให้ (Models) เป็นต้น

3.1.3 เกมสื่อสารสื่อสาร (Communication games) เป็นเกมที่ยึดหลักการที่เน้นความจำเป็นในการสื่อสาร (Information gap) ได้แก่ เกมบรรยายและวาดภาพ (Describe and draw) เกมหาความคล้ายคลึงของภาพ (Find the similarities) และเกมการบรรยายและการจัดเข้าพวก (Describe and arrange) เป็นต้น

3.1.4 การแก้ปัญหา (Problem solving) เป็นกิจกรรมที่คล้ายกับการระดมความคิดช่วยกันคิดหาทางแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

3.1.5 การใช้ภาษาโต้ตอบกัน (Interpersonal exchange) เป็นกิจกรรมที่นักเรียนใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็นส่วนตัวโต้ตอบกัน

3.1.6 การผูกเรื่อง (Story construction) กิจกรรมนี้นักเรียนในแต่ละกลุ่มรับข้อมูลเพียงบางส่วนของเรื่อง แล้วตั้งเป็นกลุ่มใหม่ผูกเรื่องและเรียงลำดับเรื่องจากข้อมูลที่แต่ละคนทราบมาจากกลุ่มเดิม

3.1.7 สถานการณ์จำลองและบทบาทสมมุติ (Simulation and role-play) เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อจำลองชีวิตเข้ามาใช้ในห้องเรียน โดยการกำหนดสถานการณ์และบทบาทที่นักเรียนต้องแสดงและฝึกใช้ภาษาตามสถานการณ์และบทบาทนั้น ๆ

3.2 กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเขียน (Written communicative activities) กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะพูดบางกิจกรรมก็นำมาดัดแปลงใช้ฝึกทักษะเขียนได้ กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเขียนแบ่งออกเป็น

3.2.1 การปฏิบัติตามคำแนะนำ (Relaying instructions) เช่น การเขียนคำแนะนำให้สร้างสิ่งประดิษฐ์ตามแบบ เป็นต้น

3.2.2 การโต้ตอบกันทางจดหมาย (Exchanging letters) เช่น การเขียนและการตอบจดหมายเชิญ การเขียนแบบสมัครงาน เป็นต้น

3.2.3 เกมส์การเขียน (Writing games) กิจกรรมนี้คล้ายกับกิจกรรมสำหรับฝึกพูด คือ การบรรยาย เช่น การเขียนลักษณะของเพื่อนนักเรียนแล้วให้ทายว่าเป็นใคร การเขียนบรรยายเหตุการณ์ในอดีต เป็นต้น

3.2.4 การฝึกความคล่องแคล่วในการเขียน (Fluency writing) กิจกรรมนี้นำกิจกรรมการผูกเรื่องมาดัดแปลง โดยให้นักเรียนดูภาพเรื่องราวภายในเวลาที่กำหนดให้แล้วเก็บภาพคืน หลังจากนั้นให้เขียนบอกรายละเอียดของภาพที่เห็นให้มากที่สุด

3.2.5 การเขียนผูกเรื่อง (Story construction) การดำเนินกิจกรรมนี้เหมือนกิจกรรมฝึกทักษะพูด แต่เปลี่ยนเป็นเขียนแทนการเล่าเรื่อง โดยให้นักเรียนเขียนประโยคจากภาพ แล้วให้เรียงลำดับเหตุการณ์ผูกเป็นเรื่องราวตามความคิดเห็นของกลุ่ม

3.2.6 การเขียนรายงานและโฆษณา (Writing reports and advertisements) กิจกรรมนี้ช่วยฝึกความสามารถในการเรียงลำดับเหตุการณ์และเรียบเรียงความคิด ซึ่งเหมาะสำหรับนักเรียนในระดับสูงขึ้นไป เพราะต้องใช้ความรู้ทางภาษาอังกฤษมาก

การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking)

เนื่องจากคำว่า “การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ” เป็นกระบวนการทางสมองที่มีความซับซ้อน เมื่อพิจารณาความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่มีผู้นิยามไว้หลายลักษณะ ซึ่งแตกต่างกันไปตามแง่มุมของของแต่ละบุคคล นักการศึกษา นักจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังต่อไปนี้

Yinger (1980) ได้สรุปจำแนกคำนิยามของการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้เป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. คำนิยามที่มีความหมายกว้าง ได้แก่ การนิยามการคิดอย่างมีวิจารณญาณในลักษณะที่เป็นกิจกรรมทางสมอง ที่เป็นกระบวนการคิดโดยทั่วไป (General thinking process) หรือเป็นการคิดเพื่อแก้ปัญหา เป็นต้น ตัวอย่างคำนิยามกลุ่มนี้ได้แก่ คำนิยามของ Dewey ที่เสนอว่า “การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การคิดอย่างใคร่ครวญไตร่ตรอง (Reflective thought)” โดย Dewey (1933) ได้อธิบายขอบเขตของการคิดอย่างมีวิจารณญาณว่า เป็นการคิดที่เริ่มต้นจากสถานการณ์ที่มีความยุ่งยากหรือสับสน และสิ้นสุดลงด้วยสถานการณ์ที่มีความชัดเจน

2. คำนิยามในความหมายที่แคบ ได้แก่ การนิยามการคิดอย่างมีวิจารณญาณในลักษณะที่เป็นตรรกศาสตร์ หรือการใช้เหตุผล เป็นการประเมินผลของความคิด

Ennis (1989) เสนอไว้ว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล ที่มุ่งเพื่อการตัดสินใจว่า สิ่งใดควรเชื่อ หรือสิ่งใดควรทำ ช่วยตัดสินใจสภาพการณ์ได้ถูกต้อง

Lipman (1988) กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการทางจิต เป็นยุทธวิธีและเครื่องมือที่แสดงว่า บุคคลใช้ในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ และเรียนรู้มนทัศน์ใหม่ๆ

จากนิยามของการคิดอย่างมีวิจารณญาณดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การคิดที่ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาโดยพิจารณาถึงสภาพการณ์หรือข้อมูลต่างๆ ว่ามีข้อเท็จจริงเพียงใด ก่อนที่จะตัดสินใจ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณกับการเรียนการสอนภาษา

Morse and McCune (n.d. อ้างถึงใน ประภาศรี, 2542: 16) ได้พิจารณาว่าการนำทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ในการสอน โดยต้องคำนึงถึงกระบวนการ ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมและนำทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณใช้ในการสอนต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1.1 พิจารณาทักษะเฉพาะที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างระมัดระวัง โดยที่นักเรียนจะต้องทราบถึงทักษะที่เกิดขึ้นตามความคาดหวัง

1.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

1.3 เตรียมกิจกรรมหลักของการพัฒนาทักษะ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.4 บูรณาการเข้าสู่การสอนในชั้นเรียน

1.5 การทดสอบต้องสอดคล้องกับทักษะที่เกิดขึ้น

1.6 เปิดโอกาสให้มีการฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อพัฒนาทักษะการคิด

2. กระบวนการพัฒนาให้เกิดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การจัดกิจกรรมในห้องเรียน จะต้องอนุญาตให้นักเรียนฝึกอย่างมีอิสระในการพัฒนาทักษะใหม่ๆ

De Bono (1992) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับยุทธวิธีและ โปรแกรมการฝึกทักษะการคิดที่มีคุณค่าและมีประโยชน์นั้น ควรพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

1. ควรเตรียมพร้อมที่ครูผู้สอนจะนำมาใช้ได้ทันที
2. ครูผู้สอนทั่วไปสามารถนำมาใช้ได้ ไม่เพียงแต่ครูผู้รับผิดชอบเท่านั้น
3. ควรจะมีความคงทนในการถ่ายทอดความรู้ เมื่อมีการถ่ายทอดตามลำดับขั้น ไม่ว่าจะ เป็นจากผู้ฝึกไปยังครู และจากครูไปยังนักเรียน
4. ควรที่จะมีสิ่งเปรียบเทียบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
5. ควรจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อครูและนักเรียน
6. สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ควรดึงดูด และกระตุ้นความสนใจของนักเรียน
7. ควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้เฉพาะเจาะจงในแต่ละทักษะการคิด

8. ควรจะสอนทักษะการคิดที่ช่วยให้ผู้เรียน นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
9. ควรปรับปรุงแก้ไขทักษะทางสติปัญญาชั้นสูง ความเข้าใจในการคิดและทักษะการคิดของผู้เรียนให้สูงขึ้น
10. ควรมีตัวอย่างของวิธีการและเทคนิคอย่างเหมาะสม ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง
11. การดำเนินกิจกรรมควรเป็นไปด้วยความกระตือรือร้น ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่
12. ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการถ้อยแถลง และวางหลักการเกี่ยวกับการฝึกทักษะการคิด
13. มีความยืดหยุ่นเพียงพอให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล
14. ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายทั้งรายบุคคลและกลุ่มย่อย
15. ทักษะการคิดในโปรแกรมที่จัด ควรจะสัมพันธ์กับเนื้อหาในหลักสูตรด้วย

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism)

แนวคิดแบบคอนสตรัคติวิสต์ เชื่อว่าสภาวะความเป็นจริงถูกกำหนดโดยประสบการณ์ของผู้เรียน ผู้เรียนสร้างสภาวะความเป็นจริงขึ้นเองเป็นส่วนบุคคล ดังนั้นการมองภาพของผู้เรียนจึงแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล การเรียนรู้ไม่ใช่กิจกรรมของครูฝ่ายเดียวแต่ผู้เรียนจะต้องสร้างความรู้ขึ้นเองด้วย บทบาทของผู้เรียนจึงต้องเป็นฝ่ายกระทำ รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ในแนวนี้เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน และเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วม

Cobb (1994) กล่าวถึงการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ว่า เป็นกระบวนการที่ไม่ได้หยุดนิ่งอยู่กับที่ ในการสร้าง การรวบรวม และการตกแต่งความรู้ ผู้เรียนมีโครงสร้างความรู้ที่ใช้ในการตีความหมายและทำนายเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวเขา โครงสร้างความรู้ของผู้เรียนอาจแปลกและแตกต่างจากโครงสร้างของผู้เชี่ยวชาญ การเรียนการสอนเป็นกระบวนการทางสังคมและเป็นความร่วมมือกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในการค้นคว้า บุคคลที่แวดล้อมผู้เรียนมีอิทธิพลต่อตัวผู้เรียน ภาษาและวัฒนธรรมจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

Driver and Bell (1986) มีความคิดว่าโดยทั่วไปแล้วคนส่วนใหญ่มักคิดว่า การเรียนรู้เป็นการซึมซับความรู้ แต่แนวคิดปัจจุบัน ได้ชี้แนะว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความหมายของความรู้ นั้น ซึ่งแนวคิดนี้เชื่อว่า

1. ผลที่ได้จากการเรียนรู้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับความรู้ที่มีอยู่เดิมของนักเรียน ความคิด เป้าหมาย และแรงจูงใจของนักเรียนมีอิทธิพลต่อวิธีการที่นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับอุปกรณ์การเรียนรู้ในหลายรูปแบบ
2. การเรียนรู้จะเกี่ยวข้องกับการสร้างความหมาย คนเรามักสร้างความหมายในสิ่งที่เขาได้ยินหรือได้เห็น โดยการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมที่มีอยู่กับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ
3. การสร้างความหมายเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความหมาย มีส่วนร่วมในการตั้งสมมติฐาน ตรวจสอบ และเปลี่ยนแปลงความคิด
4. การเรียนรู้ไม่ได้เกี่ยวข้องแค่การสร้างความหมายเท่านั้น แต่ต้องยอมรับความหมายที่ถูกสร้างขึ้นแล้วต้องมีการประเมินผลและหลังจากการประเมินผลแล้วอาจมีการยอมรับหรือละทิ้ง
5. ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองด้วย
6. ความหมายบางความหมายสามารถเปลี่ยนแปลงได้ นักเรียนแต่ละคนสามารถสร้างความหมายที่แตกต่างกันในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นความหมายที่นักเรียนสร้างขึ้นอาจเนื่องมาจากประสบการณ์ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดลอม โดยผ่านการสอน

กล่าวโดยสรุปการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องแสวงหาความรู้ และสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง ความรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนอื่น ๆ หรือพบสิ่งใหม่ๆ แล้วนำความรู้ที่มีอยู่มาตรวจสอบกับสิ่งใหม่ๆ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning)

1. ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การร่วมมือกันทำงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะร่วมมือกันเพื่อให้ตนเอง และสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งผลงานที่สำเร็จเป็นผลงานกลุ่ม การเรียนแบบร่วมมือเป็นนวัตกรรมทางการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่นักการศึกษาให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงเทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือ อาทิ Robert and Davidson หรือ Johnson and Johnson (1990) ซึ่งแต่ละท่านมีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในหลักการที่คล้ายคลึงกัน เทคนิคที่นำมาใช้ในการเรียนแบบร่วมมือมีหลายเทคนิคด้วยกันเช่น Jigsaw, STAD, TGT, Co-op-Co-op, Think-pair share โดยเทคนิคต่างๆ มีหลักการสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. มีสมาชิกในกลุ่ม 2- 6 คน มีความเต็มใจเข้ากลุ่มและสมาชิกในกลุ่มแบบคละความ สามารถ
2. สมาชิกแต่ละคน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง
3. มีทักษะการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย เช่น กำหนดบทบาท หน้าที่รับผิดชอบ
4. มีการประเมินการทำงานของกลุ่มโดยผู้สอนและสมาชิกกลุ่ม
5. ผู้สอนเป็นผู้ให้ความรู้และวิธีการทำงานแก่กลุ่ม

2. ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถจัดได้หลากหลาย ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับระดับชั้น โดยผู้สอนคอยดูแลให้คำปรึกษา ผู้เรียนจะสามารถพัฒนา ด้านภาษาและสติปัญญาในการทำงานกลุ่มซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2544)

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกคนได้ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน
2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน
6. ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

แนวทางการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในยุคสังคมการเรียนรู้ (Learning society) ของสหัสวรรษที่ 2000 มีการเน้นความคิด ไตร่ครวญ สร้างสรรค์ (Reflective and creative thinking) กระบวนการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered approach) การทดสอบ วัด และประเมินผลควรมุ่งที่การปฏิบัติเพื่อปรับปรุง โดยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทดสอบ วัด และประเมินผลมากขึ้น มีการวัดผลอย่างเป็นทางการเป็นระยะๆ และมีการวัดตามสภาพจริงที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ควรจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการทดสอบที่หลากหลาย สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน เช่น สำหรับเด็กปัญญาเลิศ และเด็กปัญญาอ่อน ไม่ควรมุ่งแต่เพียงกลุ่ม

ปานกลางดังเช่นเป็นอยู่ในปัจจุบัน ควรคำนึงถึงการเรียนเป็นรายบุคคล ให้ความสำคัญต่อภาษาอังกฤษที่เป็นการสื่อสารสากล และภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติในชั้นเรียนทั้งในเชิงรุก (Proactive action research) และในเชิงรับเพื่อแก้ปัญหา (Responsive action research) มากขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียน และกระบวนการเรียนการสอน ช่วยให้การเรียนได้ผลเต็มที่ และการประเมินผลควรใช้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน และมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง วัดได้ตรงตามเป้าหมาย และผลที่ใช้มีประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพการใช้ภาษา การเรียนการสอนและหลักสูตร (อัจฉรา, 2538)

นักการทดสอบ และประเมินผลต้องใช้หลักการปรีชาศาสตร์ มานุษยนิยม ให้ความสำคัญแก่ผู้ที่รับการทดสอบ โดยคำนึงถึงตัวแปรต่างๆ ทั้งที่เป็นของผู้รับการทดสอบโดยตรง และตัวแปรแวดล้อมต่างๆ ควรให้อาสาผู้รับการทดสอบในการได้ประเมินความก้าวหน้า การประเมินตามสภาพจริง เช่น แบบแฟ้มสะสมงาน แบบการให้คำปรึกษาหารือ และแบบให้ประเมินตนเอง เพราะผลการประเมินจะนำมาใช้ในการตัดสินใจปรับปรุง และหาแนวทางแก้ไข นอกจากนี้ผู้ที่ทำหน้าที่ทดสอบ วัด และประเมินควรตระหนักว่า การวัดบุคคลไม่เหมือนกับการวัดสิ่งของ เพราะองค์ประกอบของบุคคลมีความซับซ้อนหลากหลาย จึงควรวัดหลายด้านและใช้หลายวิธีตามหลักการและอย่างเหมาะสม

การประเมินผลตามสภาพที่เป็นจริง เป็นกระบวนการสังเกต บันทึก หรือตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับงานของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติไป ลักษณะของการประเมินตามสภาพจริงมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มุ่งให้ผู้เรียนเลือกตอบมากกว่าหนึ่งคำตอบ
2. ประเมินผลจากการปฏิบัติ (Performance – based assessment)
3. เน้นให้ผู้เรียนรู้เกณฑ์การประเมิน
4. วัดความสามารถของผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน
5. มุ่งพัฒนาผู้เรียนและเน้นการประเมินตนเอง
6. สามารถเชื่อมโยงไปสู่ชีวิตจริงได้
7. วัดทักษะการคิดที่ซับซ้อนของผู้เรียน

การประเมินผลตามสภาพที่เป็นจริง อาจประเมินได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การเขียนรายงาน การสาธิต และแฟ้มสะสมงาน เป็นต้น ในการประเมินผลไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด

ทั้งการประเมินตามสภาพที่แท้จริงหรือการประเมินตามผลการปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring guide หรือ Scoring rubric) ซึ่งจะประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ

1. เกณฑ์ (Criteria) ซึ่งต้องมีลักษณะชัดเจนกับทุกคน สอดคล้องวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่ต้องการวัด และเป็นที่ยอมรับกันทุกคน
2. ค่าระดับ (Scales) ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปตัวเลข เช่น 4, 3, 2, 1 หรือแสดงคุณลักษณะก็ได้ เช่น หัดใหม่ มืออาชีพ หรือใช้ทั้งสองอย่างก็ได้ในการตั้งค่าระดับ
3. คำอธิบายผลการปฏิบัติ (Performance description) เป็นคำอธิบายสั้น ๆ เกี่ยวกับระดับต่าง ๆ เช่น มาก น้อย ไม่มีเลย เป็นต้น (Rudner and Boston, 1996)

แนวทางการประเมินผลการเรียนรายวิชา

การประเมินผลการเรียนรายวิชา มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน และยังนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนนำผลการประเมินไปใช้พิจารณาตัดสินความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เรียน ประกอบด้วยขั้นตอนการประเมินผลการเรียน ดังนี้

1. การประเมินผลก่อนเรียน

ครู – อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาต้องประเมินผู้เรียนก่อนเรียนเพื่อหาข้อมูล/สารสนเทศเกี่ยวกับตัวผู้เรียน สำหรับใช้ประกอบการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนตามแนวทางการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลก่อนเรียนประกอบด้วย

1.1 การประเมินความพร้อมและพื้นฐานของผู้เรียน

เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความรู้ ทักษะ และความพร้อมของผู้เรียนที่จำเป็นหรือเป็นพื้นฐานของการเรียนเรื่องใหม่ที่ผู้เรียนต้องเรียน โดยวิธีการที่เหมาะสม แล้วนำผลการ

ประเมินมาปรับปรุงหรือเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมและพื้นฐานพอเพียงที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้อย่างดี แนวปฏิบัติในการประเมินมี ดังนี้

1.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลและทักษะที่เป็นพื้นฐานของเรื่องที่จะเรียน

1.1.2 เลือกวิธีการและจัดทำเครื่องมือสำหรับประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.1.3 ดำเนินการประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานของผู้เรียน

1.1.4 นำผลการประเมินไปจัดดำเนินการปรับปรุงผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่พอเพียงก่อนดำเนินการสอน

1.1.5 จัดการเรียนการสอนในเรื่องที่กำหนด

1.2 การประเมินความรู้ในเรื่องที่กำหนดให้เรียนแต่ละวิชา

เป็นการประเมินผู้เรียนในเรื่องที่กำหนดจะสอน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะในเรื่องที่จะเรียนมากน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนจัดการเรียนการสอนและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน จะทำให้ทราบศักยภาพในการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน และแนวปฏิบัติในการประเมิน

2. การประเมินระหว่างเรียน

การประเมินระหว่างเรียนเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละระยะว่าบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือไม่ และสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาสูงสุดตามศักยภาพ

การประเมินระหว่างเรียนมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลระหว่างเรียน ผู้สอนจัดทำแผนการสอนโดยกำหนดกิจกรรม/ภาระงาน และแนวทางการประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน

ขั้นที่ 2 เลือกวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับกิจกรรมหรือภาระงานที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ วิธีการประเมินโดยทั่วไป มีดังนี้

2.1 การประเมินด้วยวิธีการซักถาม/สัมภาษณ์หรือใช้แบบทดสอบประเภทต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น

- 2.1.1 การถามตอบระหว่างทำกิจกรรม
- 2.1.2 การสนทนาพูดคุยกับผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง
- 2.1.3 การสอบปากเปล่า
- 2.1.4 การอ่านบันทึกต่าง ๆ ของผู้เรียน
- 2.1.5 การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้านพร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับ
- 2.1.6 การสอบข้อเขียนเพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถแต่ละเรื่อง เป็นต้น

2.2 การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance assessment)

เป็นวิธีการประเมินงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำเพื่อให้ได้ข้อมูล/สารสนเทศว่าผู้เรียนเรียนรู้มากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนต้องเตรียมภาระงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ และเกณฑ์การให้คะแนนที่ครอบคลุมและชัดเจนการปฏิบัติงานดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งงานที่ให้เขียนหรืองานที่ให้ลงมือปฏิบัติจริง

2.3 การประเมินสภาพจริง (Authentic assessment)

เป็นการประเมินการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ ซึ่งเป็นงานหรือสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงกับชีวิตจริงมีลักษณะซับซ้อน (Complexity) และเป็นองค์รวม (Holistic) มากกว่างานที่ให้ปฏิบัติทั่วไป

2.4 การประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolio assessment)

เป็นวิธีการประเมินจากงานที่ผู้เรียนเก็บรวบรวมจากการปฏิบัติจริงทั้งในชั้นเรียนหรือในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้มาจัดแสดงเป็นระบบ โดยมีจุดประสงค์เพื่อสะท้อนให้เห็นความพยายาม เจตคติ แรงจูงใจ พัฒนางานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดประสงค์ของงาน

ขั้นที่ 3 กำหนดสัดส่วนการประเมินระหว่างเรียนกับการประเมินผลเมื่อจบการเรียนการสอน

การประเมินระหว่างเรียนเป็นการประเมินเพื่อนำผลมาพิจารณาพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาได้สูงสุดตามศักยภาพของตน การให้น้ำหนักความสำคัญจึงควรมากกว่าการประเมินผลเมื่อจบการเรียนการสอน โดยพิจารณาธรรมชาติของแต่ละรายวิชาและในการพิจารณาตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนต้องพิจารณาจากผลการประเมินระหว่างเรียนและผลการประเมินเมื่อจบการเรียนการสอนรวมกัน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด

ขั้นที่ 4 จัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน

ผู้สอนต้องจัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการประเมินผลระหว่างเรียนอย่างเป็นระบบ ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมผู้เรียน เป็นหลักฐานสำหรับผู้เกี่ยวข้องและเป็นหลักฐานที่ตรวจสอบได้

3. การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียน

การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนเป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียนเมื่อผ่านการเรียนรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด ประกอบด้วย

3.1 การประเมินเมื่อจบการเรียนการสอน

เป็นการประเมินผู้เรียนเมื่อเรียนจบ ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดภาคเรียน เพื่อตรวจสอบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด เปรียบเทียบกับการประเมิน

ก่อนเรียนเพื่อดูปัญหาการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ทำให้ทราบศักยภาพผู้เรียนและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อ เช่น

- 3.1.1 ปรับปรุง แก้ไข ผู้เรียนให้มีผลการเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนการสอน
- 3.1.2 ปรับปรุง แก้ไข วิธีเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3.1.3 ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและอื่น ๆ

3.2 การประเมินตัดสินผลการเรียน

เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละรายวิชา เพื่อสรุปตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนในการเรียนแต่ละภาค และใช้เป็นข้อมูลปรับปรุง แก้ไขผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรายวิชา

การประเมินตัดสินผลการเรียนควรวิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสม และควรนำผลการประเมินผลระหว่างเรียน ใช้เป็นข้อมูลในการประเมินตัดสินผลการเรียนตามสัดส่วนที่กำหนดในระเบียบของสถานศึกษาดังกล่าว

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองที่ได้รับความสนใจกันมาก คือแนวคิดของ Stephen Krashen (2003) ซึ่งได้กล่าวถึงสมมติฐานในการเรียนรู้ภาษาที่สองไว้ 5 ประการ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. สมมติฐานเกี่ยวกับการเรียนและการซึมซับทางภาษา (The acquisition learning hypothesis) สมมติฐานนี้สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองของคนเรามีอยู่ 2 ลักษณะ คือ การซึมซับทางภาษา (Language acquisition) และการเรียนภาษา (Language learning)

การซึมซับทางภาษา (Language acquisition) เป็นการเรียนรู้ภาษาที่ 2 ที่มีกระบวนการคล้ายคลึง หรือเหมือนกันกับการเรียนรู้ภาษาที่ 1 หรือภาษาแม่ คือเป็นการเรียนรู้ภาษาโดยไม่รู้ตัว ผู้เรียนจะไม่ได้คิดว่ากำลังเรียนรู้อยู่ เพราะมุ่งการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเท่านั้น การเรียนรู้ภาษาด้วยวิธีนี้ผู้เรียนมักไม่รู้ตัวว่าได้เรียนกฎเกณฑ์ภาษา เพราะไม่มีการเน้นเรื่องกฎเกณฑ์ แต่ผู้เรียน

จะรู้สึกได้ถึงความต้องการของภาษา การเรียนรู้แบบนี้จึงมีลักษณะที่เป็นธรรมชาติ และไม่เป็นทางการ

การเรียนรู้ภาษา (Language learning) เป็นการเรียนรู้ภาษาที่ 2 ซึ่งนับเป็นการเรียนรู้อย่างรู้ตัว เป็นการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาเป็นหลัก ซึ่งผู้เรียนมักจะอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษาได้ มีความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาที่เรียนแต่กระบวนการเรียนด้วยวิธีนี้ไม่มีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเหมือนในชีวิตประจำวัน จึงเป็นแบบทางการ

2. สมมติฐานเกี่ยวกับขั้นตอนในการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ (The natural order hypothesis) สมมติฐานนี้สรุปได้ว่า การเรียนรู้ภาษานั้นเป็นไปอย่างมีขั้นตอน จะเรียนรู้โครงสร้างบางอย่างก่อนโครงสร้างอื่นๆ ตัวอย่าง เช่น เด็กจะเรียนรู้หน่วยคำประเภทพหูพจน์ /-s / และที่แสดงกริยาที่กำลังดำเนินอยู่ /-ing / ก่อนที่จะเรียนรู้หน่วยคำ /~ s / ที่แสดงความสอดคล้องระหว่างประธานและกริยา และการใช้ /'s / ที่แสดงความเป็นเจ้าของ

3. สมมติฐานเกี่ยวกับกลไกทดสอบทางภาษา (The monitor hypothesis) สมมติฐานนี้มีสาระสำคัญว่าการซึมซับทางภาษา (Acquisition) และการเรียนรู้ภาษา (Learning) นำไปใช้ประโยชน์ได้ต่างกัน การซึมซับทางภาษา ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริงได้โดยมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) ส่วนการเรียนรู้ภาษาเป็นกลไกตรวจสอบความถูกต้องของภาษา (Monitor) ในชีวิตประจำวันการเรียนรู้ภาษา ซึ่งเป็นการเรียนกฎเกณฑ์ของภาษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของภาษาโดยมีเงื่อนไขอีกอย่างน้อย 3 ประการคือ

3.1 ต้องมีเวลาเพียงพอสำหรับการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา โดยเฉพาะในการสนทนาต่างๆ ไป มิฉะนั้นถ้าไม่มีการตรวจสอบก็จะทำให้พูดซ้ำหรือเร็วเกินไป

3.2 ต้องมุ่งความสนใจไปที่รูปแบบภาษา (Form) หรือความถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาที่เรียนมา ซึ่งในผู้พูดจะสนใจเนื้อหาที่จะพูดมากกว่า

3.3 ต้องมีความรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งกฎเกณฑ์ทางภาษาดังกล่าวมีเป็นจำนวนมาก จึงไม่อาจแน่ใจได้ว่าเรามีความรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาได้ครบถ้วน

4. สมมติฐานเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลทางภาษา (The input hypothesis) สมมติฐานนี้มีสาระสำคัญว่าปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง คือข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้หรือที่เรียกว่า Comprehensible input ข้อมูลดังกล่าวอาจได้มาจากการฟังหรือการอ่าน แต่จะต้องเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ มิฉะนั้นข้อมูลดังกล่าวจะเป็นเพียง “เสียง” และ “ตัวอักษร” ที่ไม่มีความหมายอะไรสำหรับผู้เรียน นอกจากนี้ข้อมูลจะต้องมีความหมายในเนื้อหาด้วย ไม่ใช่เป็นเพียงกฎเกณฑ์หรือโครงสร้างของภาษาเท่านั้น และต้องเป็นข้อมูลที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน

5. สมมติฐานเกี่ยวกับผลกระทบด้านจิตใจ (The affective filter hypothesis) สมมติฐานนี้มีสาระสำคัญว่า ปัจจัยที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองคือ ปัจจัยด้าน เจตคติ อาทิเช่น แรงจูงใจ ความวิตกกังวล ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนได้ แม้ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลที่เขาส่งสามารถเข้าใจได้ก็ตาม

จากสมมติฐาน 5 ประการนี้ อาจสรุปได้ว่าการเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นมีสองแบบ คือแบบซึมซับทางภาษา (Acquisition) และแบบเรียนภาษา (Learning) การเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้ให้ผลที่แตกต่างกัน การเรียนแบบซึมซับทางภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ส่วนการเรียนแบบเรียนภาษา จะช่วยในด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยอื่นที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษา คือ ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ และเจตคติของผู้เรียน ซึ่งควรมีความวิตกกังวลน้อย มีแรงจูงใจสูง นอกจากนี้เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ ความถนัด ความสนใจ และวัยของผู้เรียน ฯลฯ ก็เป็นส่วนประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองเช่นกัน

การฝึกอบรม

การฝึกอบรม เป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของผู้ปฏิบัติงานหรือเจ้าหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นในขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ การฝึกอบรมเป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งหน้าที่และความรับผิดชอบในองค์กรที่สำคัญที่จะเข้ามามีบทบาทในการเสริมสร้างและเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติเกี่ยวกับงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นอกจากนั้นการฝึกอบรมยังเป็นกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บุคคลมีความรู้ ทักษะ

เจตคติที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมุ่งหมายให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี (Nadler, 1990 อ้างถึงใน กานดา, 2542)

ความหมายและความสำคัญของการฝึกอบรม

ในทรรศนะของนักวิชาการได้ให้ความหมายของการฝึกอบรม ดังนี้

นิรชราและคณะ (2544: 12) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะความชำนาญ ความรู้อันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่จำกัดการศึกษา สถานที่ เพศ และโอกาส และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมจะช่วยลดปัญหาของการทำงานและป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

ยงยุทธ (2544: 7) ได้ให้คำนิยามของการฝึกอบรมว่า เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการพัฒนาองค์การโดยอาศัยการดำเนินงานอย่างเป็นระบบขั้นตอน มีการวางแผนที่ดีและเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องโดยไม่มีวันหยุดยั้ง ซึ่งการกระทำทั้งหมดก็เพื่อความมุ่งหมายในการเพิ่มพูนความรู้ เนื่องจากความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของวิทยาการในปัจจุบัน ก่อให้เกิดความจำเป็นที่ทุกคนจะต้องขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้บังเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น และเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญเพื่อการบรรเทา การสูญเสียอันเกิดจากการทำงาน โดยขาดความชำนาญและประสบการณ์ ตลอดไปจนถึงการปรับเปลี่ยน เจตคติ และพฤติกรรม เพื่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ เปลี่ยนแปลงเจตคติเก่าๆ ความเชื่อดั้งเดิมที่ล้าสมัย และเสื่อมถอยเพื่อให้บังเกิดเจตคติใหม่ๆ ที่มีประโยชน์ตามความประสงค์ขององค์การ เพราะเจตคติเป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำงานของบุคลากรที่จะมีผลต่อความก้าวหน้าขององค์การ ตลอดจนการพัฒนาวิสัยทัศน์และพฤติกรรมให้มีการกระทำที่เหมาะสมถูกต้องตามระเบียบแบบแผนยิ่งขึ้น

จากความคิดเห็นทั้งหมดที่กล่าวมา พอจะสรุปความหมายของการฝึกอบรมได้ว่า เป็นกิจกรรมสำคัญที่จะช่วยพัฒนา ปรับปรุง หรือฝึกฝนบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะหรือความชำนาญ ตลอดจนประสบการณ์ให้เหมาะสมกับการทำงาน รวมถึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้บุคลากรในหน่วยงานหรือองค์การมี

ความสามารถเฉพาะตัวสูงขึ้น มีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ทำให้หน่วยงานหรือองค์กรมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

หากพิจารณาถึงบทบาทของการฝึกอบรมต่อการพัฒนาบุคลากรในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าองค์การต่าง ๆ เริ่มเห็นความสำคัญของการฝึกอบรมมากขึ้นดังกล่าวข้างต้น และได้นำวิธีการฝึกอบรมมาเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการปรับปรุงการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของบุคลากร การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์กร (ยงยุทธ, 2544) ด้วยเหตุผลดังนี้

1. เพื่อป้องกันปัญหาความไม่รู้วิธีปฏิบัติงาน (Prevention) การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่ช่วยป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากความไม่รู้จริง เพราะตามปกติแล้วผู้ที่สำเร็จการศึกษาใหม่ๆ มักจะมีความรู้ทางด้านทฤษฎีตามหลักสูตรที่ตนเองจบการศึกษามาเท่านั้น แต่ยังไม่มีความรู้ประสบการณ์ ความเข้าใจที่นำสิ่งที่ตนเรียนรู้นั้นมาประยุกต์ใช้กับชีวิตในการทำงานจริง ๆ รวมทั้งด้านการปรับตัว ปรับความรู้สึกรู้สึกให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ตนเองคุ้นเคย ดังนั้น เมื่อแต่ละองค์กรได้คัดเลือกบุคลากรบรรจุเข้าเป็นพนักงานประจำแล้ว จึงมักจัดให้มีการปฐมนิเทศ (Orientation) ขึ้นเพื่อแนะนำชี้แจงให้บุคลากรใหม่ได้รู้ถึงประวัติความเป็นมาขององค์กร ระเบียบปฏิบัติ กฎข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กร การปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ และการปรับตนให้เข้ากับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ช่วยให้บุคคลเหล่านั้นเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานในองค์กรมากยิ่งขึ้น และเนื่องจากเข้าใจและทราบล่วงหน้าก่อนแล้วในเรื่องต่าง ๆ จึงอาจป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เช่น การมีเจตคติที่ดีต่อการเริ่มชีวิตการทำงานในองค์กรนี้ เป็นต้น

2. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุ (Curative) เพราะในการปฏิบัติงานในทุกองค์กรมักต้องมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่เสมอ การเกิดอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากความประมาท หรือขาดความรอบคอบส่งผลให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการเสียหายต่อวัสดุ อุปกรณ์เครื่องจักรกลต่าง ๆ เช่น การขาดความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือการแก้ปัญหาเรื่องการทำงานที่เกิดความผิดพลาดขึ้นบ่อยครั้ง เป็นต้น

3. การฝึกอบรมเป็นการทำให้บุคลากรขององค์กรทันสมัย (Up-date) และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงสิ่งใหม่ๆ ที่บุคลากรเหล่านั้นไม่เคย

มีประสบการณ์หรือเรียนรู้มาแต่ภูมิลำเนา ก็มีความจำเป็นต้องเรียนรู้อีกครั้งหนึ่ง การฝึกอบรมจึงเข้ามามีบทบาทในการให้ความรู้ต่างๆ แทน

4. การฝึกอบรมช่วยประหยัดรายจ่ายได้มาก เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่จัดขึ้นในระยะเวลาอันสั้น สำหรับเฉพาะบางหัวข้อที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมที่ได้รับการคัดเลือกกว่าจำเป็นจะต้องได้รับการอบรม เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญ เพิ่มวิสัยทัศน์และเจตคติในเรื่องนั้น ๆ เท่านั้น จึงไม่จำเป็นต้องสรรหาบรรจบุคคลากรใหม่

5. การฝึกอบรมช่วยให้บุคคลากรได้เกิดการเรียนรู้ เป็นการเพิ่มเติมประสบการณ์โดยไม่ต้องเสียเวลาในการทำงานมากนัก เนื่องจากการจัดการฝึกอบรมเป็นการจัดในช่วงเวลาที่สั้น อาจจัดนอกเวลาการทำงานปกติหรือในวันหยุดสุดสัปดาห์ จึงทำให้มีผลกระทบต่องานประจำวันน้อยมาก ทั้งยังช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานอีกด้วย

6. การฝึกอบรมทำให้เกิดความสามัคคีระหว่างบุคคลากรที่ทำงานในองค์กรเดียวกัน เนื่องจากการฝึกอบรมเปิดโอกาสให้บุคคลากรได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีประโยชน์ในการสร้างมิตรสัมพันธ์ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การฝึกอบรมเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลากรในการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำ (Leadership) ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในบางตำแหน่ง ซึ่งต้องอาศัยคุณสมบัติทางด้านนี้เป็นการเฉพาะ

8. การฝึกอบรมเป็นการช่วยให้บุคคลากรมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความพร้อมที่จะทำงานเมื่อบุคคลากรได้รับความรู้ที่แท้จริงและประสบการณ์ตรง จึงกล้าเผชิญกับอุปสรรคและสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

9. การฝึกอบรมเป็นการสนับสนุนทางการศึกษาตลอดชีพอย่างต่อเนื่อง (Life-long education) ซึ่งเป็นพื้นฐานความต้องการของบุคคลากรในองค์กรต่าง ๆ ในปัจจุบัน

10. การฝึกอบรมช่วยเสริมสภาพคล่องด้าน โอกาส (Opportunity) เป็นการช่วยเหลือผู้มีอุปสรรคต่าง ๆ ที่เป็นเหตุให้ขาดโอกาสได้รับการศึกษาในเบื้องต้น เมื่อองค์การเปิดโอกาสให้ได้รับการอบรม จึงทำให้สามารถเรียนต่อเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ตนเองได้ และช่วยลดช่องว่างระหว่างความจำเป็นที่ต้องการทำงานในตำแหน่งที่ตนเองยัง ไม่มีความพร้อม และยังขาดความมั่นใจในตนเอง ให้มีความพร้อมและมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น

การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นรูปแบบของการฝึกอบรมที่ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถนำสิ่งที่ได้รับไปปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงที่ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติอยู่ เช่น ในองค์การหรือหน่วยงานมีการนำเอาเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีใหม่มาใช้ จำเป็นที่ต้องอบรมพนักงานให้มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานได้ บางทีจึงเรียกการอบรมในลักษณะเข้ม (Intensive training course) (นันทวัฒน์, 2543)

ลักษณะของการประชุมเชิงปฏิบัติการ จะแบ่งการดำเนินการได้เป็น 2 ส่วน คือส่วนแรกจะเป็นการให้ความรู้ของวิทยากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม ให้สามารถแก้ไขข้อขัดข้องในการทำงาน กำหนดแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงงาน ส่วนที่สองจะเป็นปฏิบัติการของผู้เข้าอบรมที่จะหารือ อภิปราย ให้ได้แนวทางแก้ปัญหาหรือวิธีการปฏิบัติงาน โดยอาจจะดำเนินการทั้งกลุ่มใหญ่หรือแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งการดำเนินการในส่วนที่สองจะอาศัยหลักการที่วิทยากรได้บรรยายหรืออภิปรายมาใช้ประกอบเป็นแนวทาง

อาจจะกล่าวได้ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการอบรมที่ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ปฏิบัติจริง โดยทั่วไปจะมีการบรรยายให้ความรู้พื้นฐานก่อนแล้วจึงให้ลงมือปฏิบัติ อาจเป็นการฝึกการใช้เครื่องมือต่างๆ หรือประชุมกันเพื่อช่วยกันสร้างคู่มือ เป็นต้น การปฏิบัตินิยมให้ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยๆ มากกว่าปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่หรือรายบุคคล

หลักการของการฝึกอบรม

Cruickshank and Metcalf (1994: 473) ได้เสนอหลักการของการฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายการปฏิบัติอย่างชัดเจนและสื่อสารให้ผู้เรียนทราบ
2. ประกันได้ว่าผู้เรียนจะทราบระดับความจำเป็นของทักษะที่ต้องการฝึก
3. พิจารณาตัดสินระดับทักษะที่แสดงออกของผู้เรียน
4. แนะนำแต่กฎพื้นฐานเล็กน้อยในขั้นการเรียนรู้ในระยะแรกให้แก่ผู้เรียนก็เพียงพอ
5. เริ่มจากระดับของการฝึกทักษะที่ผู้เรียนมีในขั้นการเรียนรู้ในระยะแรก
6. ทำให้แน่ใจว่าในระหว่างขั้นของการได้รับประสบการณ์เริ่มแรกนั้น จะต้องเรียนรู้ความเข้าใจแนวคิดพื้นฐานที่จำเป็นของทักษะ ตลอดจนรู้ว่าเมื่อไรจะใช้ทักษะนั้น
7. แสดงให้เห็นถึงขั้นของการได้รับประสบการณ์ในระยะเริ่มต้นว่า ในการปฏิบัติขั้นสุดท้ายนั้นควรเป็นอะไร
8. ให้โอกาสผู้เข้าอบรมในการสาธิต
9. ให้การปฏิบัติทักษะที่พอเพียง หลังจากที่มีการพัฒนาความเข้าใจทักษะแล้ว ทั้งในด้านที่ได้รับจากทักษะย่อยและทักษะทั้งหมดที่จำเป็น
10. เห็นว่าการปฏิบัติทักษะต่าง ๆ นั้นสามารถติดตามได้จากผลของการปฏิบัติ
11. ให้รู้ผลอย่างสม่ำเสมอในด้านคุณภาพมากกว่าปริมาณ
12. ให้รู้ผลทันทีหลังจากการปฏิบัติทักษะที่ผิด ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด
13. ชะลอการแจ้งผลแก่ผู้เรียนเมื่อผ่านการเรียนรู้ขั้นแรกไป แล้วการทำเช่นนี้จะมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับการให้รู้ผลทันทีเมื่อมีการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือดี

14. ให้มีการถ่ายทอดการฝึกอบรม โดยทำให้การฝึกอบรมมีลักษณะคล้ายกับสภาพจริงมากที่สุด ให้มีการเรียนรู้ลักษณะสำคัญต่างๆ ของทักษะ ให้มีการปฏิบัติทักษะหลายทักษะอย่างกว้างขวาง การชะลอให้ข้อมูลย้อนกลับและให้มีการสะท้อนความคิด และมีการทดสอบ

15. ให้การสนับสนุนและการเสริมแรงอย่างเต็มที่ ในการใช้ทักษะสำหรับการปฏิบัติตามธรรมชาติ

จากหลักการของการฝึกอบรมครูดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการที่จะจัดฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพนั้น โครงการฝึกอบรมจะต้องสอดคล้องกับปัญหาเพื่อสนองความต้องการของครู นอกจากนี้การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมที่มีเป้าหมายให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจะต้องคำนึงถึงลำดับขั้นของการพัฒนาเปลี่ยนแปลงของครู เพื่อที่จะได้หาแนวทางและรูปแบบของการฝึกอบรมที่เหมาะสม

นอกจากนี้ผู้ดำเนินการฝึกอบรมควรคำนึงว่า การจัดการฝึกอบรมเป็นการดำเนินการจัดการศึกษาให้กับผู้ใหญ่ หลักการที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงคือเป็นการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์ มีความพร้อมในการเรียนรู้ และจะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้เข้ารับการอบรม ควรให้เกียรติและมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมได้อย่างเต็มที่

ประโยชน์ของการฝึกอบรม

พัฒนา (2540: 14 - 17) ได้กล่าวถึง ประโยชน์จากการฝึกอบรมที่มีต่อบุคคลเป้าหมายหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม ว่าเป็นความพยายามที่จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทักษะหลายอย่างดังนี้

1. มีโอกาสได้เรียนรู้ โดยการฝึกปฏิบัติภายใต้คำแนะนำของวิทยากรผู้มีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องนั้น จึงมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าการไปทำแบบลองผิดลองถูก
2. ประหยัดเวลาในการเรียนรู้ เนื่องจากหลักสูตรฝึกอบรมได้จัดอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจึงได้เรียนรู้ไปตามลำดับขั้นและเข้าใจถึงเหตุผล รวมถึงเชื่อมโยงการปฏิบัติในแต่ละขั้นที่ต่อเนื่องกันได้อีกด้วย การฝึกอบรมจึงช่วยให้เรียนรู้ในเวลาสั้นกว่าการไปศึกษาด้วยตนเอง

3. มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน หรือระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับวิทยากร ทำให้เกิดความคิดที่กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
4. ช่วยพัฒนาภาวะการณืเป็นผู้นำของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้สามารถทำงานและเป็นผู้นำผู้อื่นได้ การฝึกอบรมจะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ และเข้าใจในหลักและวิธีการปฏิบัติที่มีผลให้ผู้อื่นเกิดการเชื่อถือและยอมรับ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รู้จักตนเอง โดยผ่านกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Sensitivity training) จึงมีความพร้อมในภาวะการณืเป็นผู้นำมากขึ้น
5. ช่วยพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่ม (Team work) โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการกลุ่ม (Group process) ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง จึงมีความเข้าใจและเกิดเจตคติในการทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม
6. เพิ่มขีดความสามารถให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม จากการให้ความรู้ หรือเทคนิคใหม่ ๆ เป็นการปรับปรุงความสามารถในการทำงาน
7. ช่วยลดความเหนื่อยหน่าย เหนือชาในการทำงาน ทำให้ความผิดพลาดในการทำงานลดน้อยลง มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง ตั้งใจทำงานมากขึ้น
8. สามารถขยายความรับผิดชอบมากขึ้น สูงขึ้น มีความรู้ด้านการงานหรือด้านการดูแลปกครอง บริหารดีขึ้น
9. เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของงานฝ่ายต่างๆ กับงานของตน ลดความขัดแย้งในการทำงาน เพิ่มความพึงพอใจและกำลังใจในการทำงานสูงขึ้น
10. ลดความเครียดในการทำงาน ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ

11. สร้างนิสัยการทำงานที่มีประสิทธิภาพ คู่ขนานกับการทำงานที่มีระเบียบ มีระบบ
ขั้นตอนแบบแผน

12. เพิ่มความมั่นใจในการทำงาน มีการปรับปรุงการทำงาน คำนึงถึงศักดิ์ศรีและการ
เคารพตนเอง ซึ่งส่งผลให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีบุคลิกภาพเป็นที่ยอมรับ

จะเห็นได้ว่า ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ที่จะเกิดขึ้นจากการฝึกอบรม แม้ว่าจะไม่ช่วยแก้ไข
ปัญหาในการทำงานได้ทุกอย่าง แต่การฝึกอบรมที่จัดอย่างมีเป้าหมายและมีการวางแผนที่ดีก็ช่วยเพิ่ม
ประสิทธิภาพของงาน ได้มีขึ้นน้อย ซึ่งด้านการจัดการเรียนการสอนจัดว่าการฝึกอบรมมีประโยชน์
ต่อครูผู้เข้ารับอบรมในด้านการพัฒนาด้านวิชาชีพของตนเองให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อการ
เรียนรู้ของเด็กนักเรียนเป็นสำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ผลของการใช้ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการ
เรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” ที่มีต่อครูระดับ
ประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ดังต่อไปนี้

1. ด้านความต้องการและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับ

ประถมศึกษา

จรรยา (2540) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับ
เตรียมความพร้อมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 และศึกษา
พฤติกรรมของครูในการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม ประชากรคือครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคอยสะแกด จังหวัดเชียงใหม่ ที่พร้อมในการสอนภาษา
อังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 41 โรงเรียน ซึ่งมีห้องเรียนรวม 43 ห้อง
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

15 คน โดยวิธีสุ่มหลายระยะ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่จบปริญญาตรี ไม่เคยมีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษมาก่อน แต่เคยได้รับการอบรมการสอนภาษาอังกฤษ ส่วนครูประมาณครึ่งหนึ่งมีทักษะพื้นฐานด้านการฟัง อ่าน เขียน ในระดับพอใช้ แต่ส่วนใหญ่ขาดทักษะในด้านการพูด และต้องการพัฒนาในด้านเทคนิคการสอน การฝึกออกเสียงที่ถูกต้อง การสร้างและเทคนิคการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้เพลง – เกมส์ การฝึกพูดสนทนาที่ใช้ในห้องเรียนและชีวิตประจำวัน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ตามลำดับ อีกทั้งครูเกือบทั้งหมดใช้ชุดการสอนที่คณะครูและศึกษานิเทศก์ร่วมกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่จัดทำขึ้นตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คู่มือการผลิตสื่อการเรียนการสอน และคู่มือการวัดและประเมินผลทางภาษา ซึ่งครูส่วนมากแสดงความคิดเห็นว่าภาษาอังกฤษจะค่อยพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ขึ้นอยู่กับศักยภาพของครูและความชัดเจนของนโยบายตลอดจนการสนับสนุนทางด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ แต่ครูอีกส่วนหนึ่งเห็นว่ายังไม่ประสบความสำเร็จ ปัญหาคือครูขาดความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษ และไม่มี ความชำนาญในการสอน ครูมีภาระการสอนมากต้องสอนทุกวิชา ไม่มีเวลาผลิตสื่อและเตรียมการสอน

อุบล (2540) ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตปฏิบัติการทางการศึกษาที่ 2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตปฏิบัติการทางการศึกษาที่ 2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม

ผลจากการศึกษาพบว่าครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ มีปัญหาโดยรวมด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางและระดับมาก นอกจากนี้ครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษและวิชาเอกอื่น ๆ มีปัญหาด้านสื่อการสอนแตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา วิชาโท ประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษ ประสบการณ์ในการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ และขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีปัญหาโดยรวมทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน สำหรับครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาวิชาโท

ภาษาอังกฤษและวิชาโทอื่นๆ มีความต้องการด้านหลักสูตร และด้านสื่อการสอนแตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา วิชาเอก ประสบการณ์ในการอบรมและการสอนภาษาอังกฤษ และขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน มีความต้องการโดยรวม 4 ด้านไม่แตกต่างกัน

อุมา (2536) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาการปฏิบัติการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผลจากการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของครูหลายด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน วิธีการสอนและการใช้สื่อการสอนพบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ผ่านการอบรมสามารถปฏิบัติการสอนได้ดีกว่าครูที่ไม่ผ่านการอบรมในด้านการเตรียมการสอน วิธีการสอนและการใช้สื่อการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีสอนภาษาอังกฤษที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษ ทำให้ครูที่ผ่านการอบรมมีความมั่นใจและแม่นยำในเนื้อหา มั่นใจในการพูด การออกเสียง คำศัพท์และรูปประโยค และนำประสบการณ์ตรงจากการสาธิตวิธีสอนและการใช้สื่อประกอบมาปรับปรุงพัฒนาการสอนจึงทำให้ปฏิบัติการสอนได้ดีกว่าครูที่ไม่ผ่านการอบรม

ดิเรก (2535) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษา 211 โรงเรียน จำนวน 349 คน ในจังหวัดสุพรรณบุรี เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษามีความต้องการการนิเทศการสอนโดยรวมและเฉพาะด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าครูต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของตนให้บรรลุตามหลักสูตร แต่เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ เช่น ไม่เคยได้ศึกษาหลักสูตรและวิธีสอนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะดำเนินการสอนตามหลักสูตร ขาดการนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนจากบุคลากรทางการนิเทศ อันได้แก่ศึกษานิเทศก์ทุกระดับ เจ้าหน้าที่นิเทศจากกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลและจัดดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน สาเหตุที่ขาดการนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ อาจเนื่องมาจากบุคลากรทางการนิเทศ ขาดความรู้ความเข้าใจ มีจำนวนไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และไม่มีเวลาเพียงพอที่จะทำหน้าที่นิเทศแต่อย่างเดียว ต้องไปทำงานธุรการด้านอื่นมากเกินไป

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว สรุปความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้ ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการด้านหลักสูตร ครูผู้สอนต้องการได้รับการอบรมเพื่อความเข้าใจในด้านหลักสูตร จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาอังกฤษ
2. ครูผู้สอนต้องการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทางด้านทักษะภาษาอังกฤษและเทคนิควิธีสอน
3. หลังการเข้ารับการอบรมครูต้องการให้มีการติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนจริง
4. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องการได้รับความรู้เรื่องการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งการสร้างเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน

2. งานวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐานการศึกษา

กาญจนา (2544) ได้ศึกษาการปรับรูปแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด ตามแนวการจัดหลักสูตรที่ยึดมาตรฐานด้วยการกำหนดมาตรฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ในช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1 – ม. 3) โดยสร้างกรอบโครงร่างหลักสูตรรายวิชาและแผนการสอนนำไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง – พูดที่ใช้มาตรฐานเป็นพื้นฐานประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา กรอบโครงร่างหลักสูตรรายวิชาที่แสดงความเชื่อมโยงกับผลการเรียนรู้มาตรฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ผลดี โดยผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะภาษา ด้านสังคมและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

นอกจากนั้น อารีวรรณ (2545) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ การวิเคราะห์ความต้องการและวิเคราะห์ข้อมูลสถานศึกษา ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อวิเคราะห์สาระมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี วิเคราะห์แก่นสาระ และ

หน่วยการเรียนรู้ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และทดลองใช้แผนการสอน ผลการทดลองการใช้แผนการสอนพบว่า ครู นักเรียน และผู้ปกครองพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามมาตรฐานการศึกษา

เช่นเดียวกับบรรจง (2546) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรและศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษเทคนิค ตามมาตรฐานการศึกษา สาขาวิชาช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐานประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลของสถานศึกษาและของกรมอาชีวศึกษา การวิเคราะห์ความต้องการภาษาอังกฤษของผู้เรียน การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์มาตรฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น การกำหนดคำอธิบายรายวิชา การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดแผนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเทคนิค 1 การทดลองใช้แผนการสอนหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเทคนิค 1 การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรผลการทดลองใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษเทคนิค 1 พบว่า เป็นหลักสูตรที่นำไปใช้แล้วได้ผลดี สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ในทุกด้าน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่ยึดมาตรฐานเป็นพื้นฐานนั้นมีแนวทางในการจัดทำหลักสูตรที่คล้ายคลึงกัน และผลการทดลองใช้หลักสูตรก็ได้ผลเป็นที่น่าพอใจของผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้เรียน ผู้สอนและผู้ปกครอง

งานวิจัยต่างประเทศ

Totten (1983) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการฝึกอบรมของครูประจำการ โดยศึกษากับครูและผู้บริหาร โรงเรียนจากโรงเรียนทั้งสิ้น 121 โรงเรียนในรัฐอริโซนา ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการสอนที่สำคัญและต้องการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ การสอนตามเอกัตภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในชั้นเรียนและวิธีการพัฒนาความสามารถ ได้แก่ การสัมมนา การประชุมปฏิบัติการ การสังเกตการสอนจากโรงเรียนอื่น ตลอดจนการศึกษาด้วยตนเอง

Saggaf (1982) ได้ศึกษาวิจัยถึงประสิทธิภาพของการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของภาควิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัย King Abdul – Aziz ในเมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

พบว่า สาเหตุที่ทำให้การสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเพราะมีสาเหตุ
เนื่องมาจาก

1. หลักสูตรซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
2. การขาดครูที่มีประสิทธิภาพ
3. ความรู้พื้นฐานทางภาษาอังกฤษของนักเรียนยังไม่เพียงพอก่อนจะเข้าเรียนใน
มหาวิทยาลัย
4. แหล่งข้อมูลไม่ได้ถูกใช้อย่างเต็มที่
5. วิธีการสอนของครูยังเน้นเกี่ยวกับความจำมากกว่าให้เกิดความเข้าใจ
6. นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกกิจกรรมในการเรียน
7. การขาดความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้วยกัน

นอกจากนี้ในส่วนของการจัดการเรียนการสอน Prapaisit (2003) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงการสอนของครูภาษาอังกฤษหลังจากการปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทย การปฏิรูปการเรียน
รู้ในประเทศไทยได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้
การเรียนการสอนในทุกวิชาและทุกระดับชั้นจะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการจัดการเรียนการ
สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักเรียน ครู และนักการศึกษา ที่คุ้นเคยกับการ
เรียนการสอนแบบท่องจำ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาว่ามีการให้คำจำกัดความและการประยุกต์ใช้
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการสอนภาษาอังกฤษอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า ผู้กำหนดหลักสูตร, ผู้บังคับใช้หลักสูตร, ศึกษานิเทศก์และครู ให้
ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ใกล้เคียงกัน ซึ่งทุกฝ่าย
เน้นที่จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ กิจกรรมการเรียนการ
สอนถูกออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน อย่างไรก็ตามเมื่อมีการ

ประยุกต์ใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่ละฝ่ายกลับมีความคิดที่แตกต่างกัน คือ ผู้กำหนดหลักสูตรเน้นที่บทบาทที่สำคัญของครู 5 ประการที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ในทางกลับกัน นายกรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ ตีความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ครูควรลดบทบาทลง ส่วนบทบาทของผู้เรียนมีเพิ่มขึ้น ด้านศึกษานิเทศก์และครูซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับความรู้ดังกล่าว ผู้บังคับใช้หลักสูตรจึงเกิดคำถามว่าการสอนภาษาอังกฤษของครูในห้องเรียนจริง ครู 3 คนมีความแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากการสังเกตการณ์สอนของครู 3 คน พบว่า ไม่มีใครเลยที่ใช้กิจกรรมกลุ่มหรือ กิจกรรมคู่ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งการสอนดังกล่าวเป็นการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง การใช้ภาษาเป้าหมายไม่สูงนัก คือไม่เกินร้อยละ 50 จากการหลีกเลี่ยงใช้ภาษา เป้าหมายทำให้ทราบว่า ความรู้ทางด้านทักษะภาษาของครูต่ำ ครูขาดความมั่นใจ และประสิทธิภาพของผู้เรียนต่ำ จากการรายงานผลการใช้วิธีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูทั้ง 3 คนพบว่า ปัญหาเกิดจากมาตรฐานการศึกษาของครู, ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, การขาดการฝึกอบรมของครู, คุณภาพของศึกษานิเทศก์, ด้านการบริหารจัดการ และประสิทธิภาพของผู้เรียน ซึ่งครูเหล่านี้ให้เหตุผลว่าเกิดจากมีคาบสอนมาก ครูมีคุณภาพต่ำ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน

เช่นเดียวกับ Vanichakorn (2003) ได้ศึกษาการสอนตามแนวการสร้างองค์ความรู้ในห้องเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในกรุงเทพฯ ประเทศไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจว่าครูไทยที่ได้รับการอบรมในสหรัฐอเมริกาเอาทักษะและกลวิธีการสอนที่เน้นการสร้างองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในห้องเรียนในกรุงเทพฯอย่างไร กลุ่มประชากรคือครู 4 คนที่มาจากต่างโรงเรียน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตห้องเรียน และจากการสัมภาษณ์ครู โดยใช้แบบตรวจสอบรายการการสอนตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ของ Murphy แล้วนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์หาลักษณะการสอนตามแนวการสร้างองค์ความรู้อะไรบ้างที่ถูกลำเอียงและถูกใช้หรือไม่อย่างไร

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและการสัมภาษณ์ พบว่า มีครูเพียงคนเดียวเท่านั้นที่สอนตามแนวการสร้างองค์ความรู้คือ Jitra ซึ่งเป็นครูที่สอนในโรงเรียนเอกชน ส่วน Andrew ซึ่งสอนในโรงเรียนนานาชาติและ Pim สอนในโรงเรียนรัฐบาล “B” มีการสอนตามแนวการสร้างองค์ความรู้บ้าง พวกเขาพยายามนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในห้องเรียน ปรากฏว่าไม่ประสบความสำเร็จ แสดงให้เห็นว่าพวกเขามีความรู้เรื่องการสอนตามแนวการสร้างองค์ความรู้ที่ไม่เพียงพอ ส่วน Kate ซึ่งเป็นครูที่

สอนในโรงเรียนรัฐบาล “A” ประยุกต์ความรู้ไปใช้ในห้องเรียนได้น้อยที่สุด การจัดกิจกรรมยังเป็น การสอนแบบเก่า

จากการวิเคราะห์ครูทั้งหมดดังกล่าวทำให้เห็นว่าปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้มีการประยุกต์ใช้ ความรู้เกี่ยวกับการสอนตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ ได้แก่ ครูทั้ง 4 คน เคยศึกษาและใช้ชีวิตอยู่ใน ในชุมชนที่มีความคิดและปรัชญาของชาวตะวันตก ระบบการทำงานของโรงเรียนที่ครูทำงานอยู่มี อิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าว เห็นได้จาก Andrew ซึ่งสอนในโรงเรียนนานาชาติ และ Jitra ซึ่งสอนในโรงเรียนเอกชน ต่างก็มีอิสระในการวางแผนการสอนได้มากกว่า Kate และ Pim ซึ่ง สอนในโรงเรียนรัฐบาล และปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลในเชิงลบในการประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าว คือ ผู้เรียนมีความเคยชินกับวิธีการเรียนการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง, ความจำกัดของตำราเรียน, ความจำกัดด้านเวลาและความครอบคลุมของเนื้อหา, การสอบไล่และการสอบเอนทรานซ์เพื่อเข้า เรียนในมหาวิทยาลัย และมาตรฐานการศึกษาของแต่ละโรงเรียน

จากการตรวจสอบเอกสารผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า การจัดการเรียน การสอนของครูภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาต่างก็ประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน ได้แก่ ปัญหา เกี่ยวกับครูผู้สอนที่ขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร มาตรฐาน หลักสูตร ครูขาดทักษะทางด้านภาษาและเนื้อหาวิชา ขาดความสามารถในด้านเทคนิควิธีสอนและ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ระบบการบริหารงานของโรงเรียน การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนปัญหาที่เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล และพบว่าครูมีความต้องการที่ จะได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำ ไปสู่การพัฒนาสมรรถภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามมาตรฐานการศึกษาให้มีประสิทธิ ภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” สำหรับครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยใช้กระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย
4. กระบวนการสร้างเครื่องมือวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำหลักสูตรดังกล่าวไปทดลองใช้ และนำผลจากการทดลองใช้มาศึกษาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นผู้วิจัยนำหลักสูตรฝึกอบรมที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปดำเนินการฝึกอบรมให้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 3 และศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกอบรมดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 50 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบจำเพาะเจาะจง ซึ่งเข้ารับการฝึกอบรมโดยสมัครใจ โดยผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากหน่วยศึกษานิเทศก์ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ดำเนินการส่งหนังสือเชิญครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 168 โรงเรียน แต่ผู้วิจัยมีความประสงค์จะรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพียง 30 คน เพราะเป็นจำนวนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เหมาะสมต่อการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และเหมาะสมกับจำนวนวิทยากรที่มีเพียง 3 คน แต่เนื่องจากมีครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีความสนใจเนื้อหาในการฝึกอบรมจำนวนมาก จึงมีผู้มาเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่าที่กำหนดเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 20 คน โดยไม่ได้แจ้งรายชื่อให้ทราบล่วงหน้า ดังนั้นจึงมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งหมดจำนวน 50 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” ซึ่งมีระยะเวลาในการฝึกอบรม 8 ชั่วโมง เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการ เพราะงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการฝึกอบรมมาจากค่าลงทะเบียนจากผู้เข้าฝึกอบรมทั้งสิ้น และได้รับความอนุเคราะห์จากโรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ให้ใช้สถานที่รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ในการฝึกอบรม ณ หอประชุมโรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” ซึ่งเป็นชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีแหล่งข้อมูลพื้นฐานคือ จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ซึ่งได้กำหนดเนื้อหาตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย

- 1.1 เอกสารมาตรฐานหลักสูตรสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 1.2 เอกสารการจัดหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเนื้อหาวิชา

1.3 เอกสารขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 แบบฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 เอกสารประกอบการสร้างเครื่องวัดและประเมินผล

ซึ่งชุดฝึกอบรมดังกล่าวสร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกอบรมในลักษณะการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมรวม 8 ชั่วโมง

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับดีมาก, ดี, ปานกลาง, และระดับปรับปรุง ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีคำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ตามหัวข้อที่กำหนด ได้แก่ ในการจัดการฝึกอบรมครั้งต่อไปท่านมีความสนใจในเรื่องใด และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการฝึกอบรมในครั้งนี้

3. การเขียนบันทึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ภายหลังจากการฝึกปฏิบัติการแต่ละหัวข้อการฝึกอบรม โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีอิสระในการเขียนบันทึกเกี่ยวกับหัวข้อการฝึกอบรมแต่ละหัวข้อ ในประเด็นดังต่อไปนี้ ความสามารถในการวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และการเลือกใช้เทคนิคการวัดและการประเมินผลที่เหมาะสม

4. แบบประเมินผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในขั้นสุดท้ายของการฝึกอบรม โดยใช้เกณฑ์การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งปรับปรุงมาจากตัวอย่างเกณฑ์การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ (2545: 67-77) โดยมีหัวข้อในการประเมิน ดังนี้

4.1 ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

4.2 จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

4.3 สารการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

4.4 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.5 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกันระหว่าง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง
ใหญ่ ๆ คือ

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทฤษฎีในระดับมาก แต่ไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในระดับปฏิบัติการหรือ อยู่ในระดับต่ำ วิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาครูได้ คือการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู ซึ่งเป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลงเจตคติ รวมถึงการได้รับรู้แนวคิด หรือวิทยาการใหม่ ๆ อันทันสมัยเพื่อให้ก้าวทันต่อความเจริญก้าวหน้า และทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การจัดหลักสูตรฝึกอบรมจะต้องเป็นเรื่องที่ครูมีความต้องการที่จะได้รับรู้ ได้รับการฝึกทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานจริง ๆ และต้องสอดคล้องกับนโยบายหลักของการจัดการศึกษาของชาติ

1.2 ผู้วิจัยได้สำรวจสภาพความต้องการการฝึกอบรมของครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อจัดหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งจากการสำรวจพบว่าครูระดับประถมศึกษาให้ความสนใจในหัวข้อการฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” แม้ว่าได้มีการบังคับใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มาแล้วนั้น ครูผู้สอนยังมีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากครูปฏิบัติหน้าที่สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในเขตชายแดนและถิ่นทุรกันดาร และครูปฏิบัติหน้าที่สอนวิชาภาษาอังกฤษที่จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษมีจำนวนน้อย แม้ว่าจะในระยะการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้จะมีการจัดการฝึกอบรมเผยแพร่

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องก็ตาม แต่เนื่องจากงบประมาณในการจัดการส่งบุคลากรเข้าฝึกอบรมของแต่ละโรงเรียนมีจำกัด จึงใช้วิธีการเข้าร่วมการอบรมที่เรียกว่า “การขยายผล” กล่าวคือ โรงเรียนจะส่งตัวแทนเข้าอบรมแล้วนำมาถ่ายทอดให้เพื่อนครูที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้การฝึกอบรมที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในการจัดการฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้ผู้สนใจในหัวข้อดังกล่าวมีโอกาสเข้าร่วมการฝึกอบรม

ผลจากการสำรวจความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับครูระดับประถมศึกษา ซึ่งปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการสำรวจความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

ลำดับความต้องการที่	หัวข้อการฝึกอบรม	ร้อยละ (n=60)
1	การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	90
2	วิธีการสอนไวยากรณ์ในกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	85
3	การสอนออกเสียงภาษาอังกฤษ	80
4	เทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษและการวัดประเมินผล	75
5	การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	71.67

จากตารางที่ 2 ผู้วิจัยนำผลของการจัดลำดับความต้องการในการเข้ารับการอบรมมาสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นหัวข้อในการฝึกอบรม โดยคัดเลือกการวิเคราะห์หลักสูตรสู่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นหัวข้อการฝึกอบรมจึงกำหนดได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
2. วิธีการสอนไวยากรณ์ในกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. การสอนออกเสียงภาษาอังกฤษ
4. เทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษและการวัดประเมินผล

5. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนโครงร่างหลักสูตรชุดฝึกอบรม

การวางแผนโครงร่างหลักสูตรชุดฝึกอบรม เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลเบื้องต้นซึ่งได้จากการศึกษาสภาพการณ์จำเป็นของการฝึกอบรม และความต้องการฝึกอบรม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และเนื้อหาของการฝึกอบรม จากข้อมูลในด้านต่าง ๆ ทำให้ได้โครงร่างชุดฝึกอบรมที่เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีระยะเวลา 3 วัน ระหว่างวันที่ 18 – 20 ตุลาคม 2547 ณ ห้องนนทรี 1 อาคาร KU HOME มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยและคณะ ได้ทดลองใช้ชุดฝึกอบรมกับผู้เข้าฝึกอบรม จำนวน 60 คน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนปรางโมชวิทยารามอินทรา กรุงเทพมหานคร	จำนวน 10 คน
2. โรงเรียนคาราสุมุทรี ศรีราชา ชลบุรี	จำนวน 10 คน
3. โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	จำนวน 10 คน
4. โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	จำนวน 10 คน
5. โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3	จำนวน 10 คน
6. โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7	จำนวน 10 คน

ตารางที่ 3 สรุปผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม

(n=60)

รายการ	ระดับความคิดเห็น							
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบรรยายและการจัด								
กิจกรรมฝึกอบรม	58	96.67	2	3.33	-	-	-	-
ความรู้ที่ได้รับจากการ								
ฝึกอบรม	54	90	6	10	-	-	-	-
เอกสารประกอบการฝึก								
อบรม	58	96.67	2	3.33	-	-	-	-
สื่อ อุปกรณ์ ในการ								
ฝึกอบรม	57	95	3	5	-	-	-	-

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n=60)

รายการ	ระดับความคิดเห็น							
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเหมาะสมของเวลา								
ในการจัดกิจกรรม	56	93.33	4	6.67	-	-	-	-
ความรู้ที่ได้รับนำไปใช้								
ได้จริง	58	96.67	2	3.33	-	-	-	-
การแลกเปลี่ยนความรู้								
และประสบการณ์	57	95	3	5	-	-	-	-
ความเหมาะสมของ								
สถานที่	57	95	3	5	-	-	-	-

จากตารางที่ 3 ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลแบบสอบถามความเห็นคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมในประเด็นต่างๆ ดังแสดงในตาราง และพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมากทุกรายการ และได้เสนอความคิดเห็นไว้ในตอนท้ายของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อเป็นข้อเสนอแนะที่น่าสนใจในการจัดการฝึกอบรมในครั้งต่อไปดังนี้ ควรเน้นการฝึกอบรมที่เจาะลึกในเทคนิควิธีสอนที่จำเพาะเจาะจง เช่น การสอนทักษะการอ่าน การสอนทักษะการฟัง การสอนทักษะการพูด และทักษะการเขียน และผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมยังได้เสนอความคิดเห็นว่าให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาครูจัดการฝึกอบรมในลักษณะเช่นนี้เป็นประจำเพื่อพัฒนาเทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษให้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาที่ส่วนใหญ่ไม่ได้จบด้านการสอนภาษาอังกฤษแทนการจัดสอบวัดความรู้ครู และหัวข้อที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังให้ความสนใจที่จะฝึกอบรมต่อไปมีดังต่อไปนี้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การทำโครงการ เทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษทักษะต่างๆ และเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลการทดลองครั้งนี้สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความกระตือรือร้นสนใจการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ
2. ผู้เข้ารับการอบรมมีความเห็นว่าวิทยากรมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่ให้การอบรม สามารถให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษาในการปฏิบัติกิจกรรม แต่บางช่วงของการฝึกอบรมเพียงเล็กน้อยใช้เวลาในการบรรยายเป็นเวลานาน
3. เอกสารที่ใช้ประกอบการอบรมได้รับการรวบรวมและเรียบเรียงไว้เป็นอย่างดีช่วยประกอบการบรรยายให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และยังเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาเพิ่มเติม
4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่าผู้อบรมสามารถสร้างบรรยากาศของการฝึกอบรมให้มีความเป็นกันเองและเหมาะสม
5. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมีความเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนการสอน และมีความมั่นใจมากขึ้นในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. กิจกรรมบางกิจกรรมใช้เวลามากกว่าที่กำหนด เนื่องจากกิจกรรมบางช่วงเป็นการปฏิบัติการทำให้ผู้เข้ารับการอบรมต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่าเวลาในการอบรมมีน้อย ควรจะจัดให้มีเวลาในการฝึกอบรมให้มากกว่านี้เพราะเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีมาก

นอกจากนี้ในวันสุดท้ายของการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมจากหน่วยงานต่างๆ ได้แจ้งความประสงค์ที่จะจัดทำทำเนียบรุ่น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร นับเป็นการสร้างเครือข่ายครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนที่ 3 การแก้ไขปรับปรุงชุดฝึกอบรม

การแก้ไขปรับปรุงชุดฝึกอบรมจากผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงชุดฝึกอบรม โดยการสังเคราะห์เนื้อหาการฝึกอบรมซึ่งเฉพาะเจาะจงไปที่การวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตร ผู้การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมมากำหนดรายละเอียดในขอบข่ายและองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย หลักการ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหา การคัดเลือกวิทยากร เทคนิคการอบรม กำหนดการฝึกอบรม สื่อและเอกสารประกอบการอบรม และการวัดและการประเมินผล โดยมีกรอบการดำเนินงานดังนี้

1. กำหนดหลักการของกระบวนการฝึกอบรม ซึ่งกล่าวถึงความเป็นมาของการฝึกอบรม หลักการพื้นฐานของการฝึกอบรม กระบวนการฝึกอบรม โดยใช้ชุดฝึกอบรม และกิจกรรมที่สำคัญ โดยพิจารณาจากข้อมูลสภาพปัญหา และแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งข้อมูลจากการสำรวจความต้องการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
2. กำหนดเป้าหมายของกระบวนการฝึกอบรม ได้แก่การพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับครูระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่ตรงกับความต้องการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูส่วนใหญ่ที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. สร้างหลักสูตรชุดฝึกอบรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โดยระบุพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม กำหนดสภาพการณ์และเงื่อนไขที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติ ได้แก่ สามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมมาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรได้ และสามารถเลือกเทคนิคการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 กำหนดหัวข้อของการฝึกอบรม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อในการอบรม ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้, แนวทางการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และแนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นเรื่องที่ครูมีความต้องการมากที่สุดจากการสำรวจความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม และเป็นหัวข้อที่สอดคล้องกับนโยบายของการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน

3.3 การกำหนดวิทยากรในการฝึกอบรม โดยทำหน้าที่วิทยากรบรรยาย และเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างที่มีการฝึกปฏิบัติในแต่ละหัวข้อในการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย จำนวน 2 คน โดยผู้วิจัยคัดเลือกผู้ช่วยวิจัยโดยกำหนดคุณสมบัติ คือ มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ใช้ในการฝึกอบรม มีประสบการณ์ด้านการเป็นวิทยากรให้การฝึกอบรมด้านหลักสูตรและการสอน และมีความสามารถที่จะดำเนินกิจกรรมตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ได้

4. การคัดเลือกเทคนิคการอบรมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 4.1 กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรม
- 4.2 เวลาที่จะใช้ในการฝึกอบรม
- 4.3 เอกสารและสื่อที่จะใช้ในการฝึกอบรม

5. การจัดทำกำหนดการฝึกอบรม เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณในการฝึกอบรม จึงกำหนดให้ระยะเวลาในการฝึกอบรม 8 ชั่วโมง โดยจัดอบรมในวันที่ 28 มกราคม 2548 ณ หอประชุมโรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

6. การจัดทำสื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรม ได้แก่

- 6.1 โครงการฝึกอบรม
- 6.2 ชุดฝึกอบรมที่ใช้ประกอบการนำเสนอเนื้อหา
- 6.3 สื่อและเอกสารที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม
- 6.4 เครื่องมือประเมินผลต่างๆ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม, แบบประเมินผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบบันทึกการเขียนบันทึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

7. การวัดและการประเมินผล พิจารณาจากขอบข่ายเนื้อหา เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรชุดฝึกอบรบ ได้แก่

7.1 แบบประเมินผลการฝึกอบรบจากการใช้ชุดฝึกอบรบ โดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็น มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 4 ระดับคุณภาพ ได้แก่ ระดับดีมาก ระดับดี ระดับปานกลาง และระดับปรับปรุง ตามลำดับ โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรบให้ระดับคุณภาพตามหัวข้อที่กำหนด ได้แก่ วิธีการหรือขั้นตอนการฝึกอบรบ หลักสูตรการฝึกอบรบ เนื้อหาของการฝึกอบรบ วัสดุอุปกรณ์และเอกสารประกอบการฝึกอบรบ ความเหมาะสมของวิทยากร ระยะเวลาของการฝึกอบรบ และสถานที่และการอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรบ นอกจากนี้ยังมีคำถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ ที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรบได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระตามหัวข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การจัดการฝึกอบรบครั้งต่อไปท่านมีความสนใจในเรื่องใด และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการฝึกอบรบในครั้งนี้

7.2 แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรบ (การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้) โดยใช้เกณฑ์การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งปรับปรุงมาจากตัวอย่างเกณฑ์การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ (2545: 67 - 77) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 4 ระดับ ได้แก่

- 4 หมายถึง ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนในเนื้อหานั้น ๆ
- 3 หมายถึง ปฏิบัติได้เกือบครบถ้วนในเนื้อหานั้น ๆ
- 2 หมายถึง ปฏิบัติได้บางขั้นตอนของเนื้อหานั้น ๆ
- 1 หมายถึง ปฏิบัติได้เฉพาะในบางส่วนของเนื้อหานั้น ๆ

โดยมีหัวข้อในการประเมิน ดังนี้

1. ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
4. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกันระหว่าง จุดประสงค์การเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้

7.3 แบบบันทึกการเขียนบันทึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ภายหลังจากการฝึกปฏิบัติในแต่ละหัวข้อการฝึกอบรม โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีอิสระในการเขียนบันทึกเกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้ คือ ความสามารถในการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้, ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และการเลือกใช้เทคนิคการวัดและการประเมินผลที่เหมาะสม

ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรฝึกอบรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่จะฝึกอบรมและการจัดฝึกอบรมจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นจึงนำหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการฝึกอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทดลองใช้ชุดฝึกอบรม และเอกสารประกอบการฝึกอบรม โดยการจัดฝึกอบรม ณ ห้องนนทรี 1 อาคาร KU HOME มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่างวันที่ 18 – 20 ตุลาคม 2547
2. นำผลจากการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมมาแก้ไขปรับปรุงชุดฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพ โดยคัดเลือกเนื้อหาที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจมากที่สุด รวมถึงปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอแนะในด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ เช่น ด้านความเหมาะสมของวิทยากร ระยะเวลาในการฝึกอบรม สถานที่และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม เป็นต้น
3. ผู้วิจัยติดต่อผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการจัดฝึกอบรม
4. ผู้วิจัยดำเนินการฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในวันที่ 28 เดือนมกราคม พ.ศ. 2548 ณ หอประชุมโรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณในการฝึกอบรมจึงกำหนดให้ระยะเวลาในการฝึกอบรม 8 ชั่วโมง โดยใช้ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544”

5. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น และเขียนบันทึกในช่วงท้ายของการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังรายการต่อไปนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดจำนวน 8 ข้อ และแบบสอบถามแบบปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละและการสรุปคำตอบจากคำถามปลายเปิด

2. แบบประเมินผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในช่วงท้ายของการฝึกอบรม โดยใช้เกณฑ์ที่ปรับปรุงมาจากเกณฑ์การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่อสรุปผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3. การเขียนบันทึกความก้าวหน้าของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้, ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และความสามารถในการเลือกใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำแบบบันทึกที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ของคำตอบมาสรุปและนำเสนอโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างชุดฝึกอบรบครูภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกอบรบสำหรับครูระดับประถมศึกษา เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544”

ผลการสร้างชุดฝึกอบรบครูสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา

ผลจากการสร้างชุดฝึกอบรบเพื่อใช้อบรมครูสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่

1. การศึกษาสภาพการณ์ก่อนการสร้างชุดฝึกอบรบ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ จากการศึกษาเอกสารตำรา งานวิจัย และจากแบบสอบถามความต้องการในการฝึกอบรบ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำชุดฝึกอบรบ เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” โดยได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

- 1.1 ข้อมูลเนื้อหาหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีและวิธีสอนภาษาอังกฤษ
- 1.3 ข้อมูลการจัดสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ผู้วิจัยได้รวบรวมและศึกษาข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำไปวางแผนการสร้างโครงร่างหลักสูตรชุดฝึกอบรบ

2. การดำเนินการวางแผนโครงสร้างหลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการณ์ก่อนการสร้างชุดฝึกอบรม รวมถึงศึกษาความต้องการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยสามารถสรุปลักษณะสำคัญของชุดฝึกอบรมได้ดังต่อไปนี้

2.1 เป็นชุดฝึกอบรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน

2.2 กิจกรรมการฝึกอบรมใช้รูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยในแต่ละหัวข้อการฝึกอบรมได้กำหนดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติ และนำเสนอผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการอภิปรายซักถามและแสดงความคิดเห็น

3. การกำหนดลักษณะของชุดฝึกอบรม

3.1 หลักการของหลักสูตร

3.1.1 พัฒนาสมรรถภาพของผู้เข้าฝึกอบรมให้สามารถเป็นผู้จัดการศึกษาโดยครูเป็นผู้นำหลักสูตรสู่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ และสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร

3.1.2 เปลี่ยนแปลงแนวคิดของครูเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.3 สร้างความตระหนักถึงภาระงานหลักของครู โดยครูทุกคนต้องเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นครูทุกคนจึงต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการฝึกอบรมครั้งนี้จะทำให้ครูเกิดความเข้าใจในภาระงานของตนเองทั้งระบบ ตั้งแต่ขั้นตอนของการคิดวิเคราะห์เพื่อวางแผน การกำหนดกิจกรรมและหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปพัฒนาและ

ปรับปรุงการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ซึ่งเป็นผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและ
ต่อครูในด้านการพัฒนาวิชาชีพครู

3.2 เป้าหมายของหลักสูตร

3.2.1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถวิเคราะห์หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อนำไปสู่การ
จัดหน่วยการเรียนรู้

3.2.2 สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับ
มาตรฐานหลักสูตร ตลอดจนสามารถเลือกใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลได้อย่างหลากหลายและ
สอดคล้องกับเทคนิควิธีสอน

3.3 โครงสร้างหลักสูตร

ประกอบด้วยแนวคิดและกระบวนการฝึกอบรม ดังนี้

3.3.1 การวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้

3.3.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประกอบด้วยเนื้อ

หา ดังนี้

3.3.2.1 ลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.3.2.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.2.3 การเชื่อมโยงแผนการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้

3.3.2.4 การปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.3 การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เนื้อหาของกรอบอบรมในครั้งนี้แบ่งเป็น 3 แผนกิจกรรม แต่ละแผนประกอบด้วยชื่อแผน
แนวคิดสำคัญ จุดประสงค์ กิจกรรม สื่ออุปกรณ์ การวัดและการประเมินผล โดยในแต่ละแผนใช้
เวลาในการฝึกอบรมไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของแต่ละขั้นตอนของการฝึกปฏิบัติ ซึ่ง
ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมทั้งหมด 8 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดของหัวข้อการฝึกอบรม ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ ระยะเวลา 3 ชั่วโมง มีเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1.1 สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เห็น ความสำคัญ และลำดับขั้นตอนของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (เอกสารประกอบการฝึกอบรม หมายเลข 1)

1.2 การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้ Theme ในการจัดหน่วยการ เรียนรู้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างการจัดหน่วยการเรียนรู้ (เอกสารประกอบการฝึกอบรมหมายเลข 2)

1.3 ผู้เข้ารับการอบรมฝึกปฏิบัติการจัดหน่วยการเรียนรู้และนำเสนอ (เอกสาร ประกอบการฝึกอบรมหมายเลข 3)

2. แนวทางการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

2.1 การเชื่อมโยงการวัดและประเมินผลกับเทคนิควิธีสอน, จุดประสงค์การเรียนรู้, และ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (เอกสารประกอบการฝึกอบรมหมายเลข 4)

2.2 นำเสนอโดยการบรรยายพร้อมยกตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผลแบบต่างๆ เพื่อ ใช้เป็นแนวทางวัดและประเมินผลที่เหมาะสม จากนั้นผู้เข้าร่วมอบรมลงมือปฏิบัติการสร้าง เกณฑ์การประเมิน

2.3 การอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผู้ เข้าอบรม เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลที่เคยปฏิบัติว่ามีข้อจำกัดในเรื่องใด และมีวิธีการแก้ ปัญหาได้อย่างไร

3. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

3.1 การสาธิตกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

3.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และตัวอย่างการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 (เอกสารประกอบการฝึกอบรมหมายเลข 5)

3.3 การปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

3.4 การนำเสนอผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

ผลของการใช้ชุดฝึกอบรม

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 4 ระดับ ได้ผลสรุปดังนี้

ตารางที่ 4 สรุปผลการประเมินการฝึกอบรม

(n = 50)

รายการ	ระดับความคิดเห็น							
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบรรยายและการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม	40	80	8	16	2	4	0	0
ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม	41	82	9	18	0	0	0	0
เอกสารที่ได้รับจากการฝึกอบรม	38	76	12	24	0	0	0	0
สื่อ อุปกรณ์ในการฝึกอบรม	28	56	20	40	2	4	0	0
ความเหมาะสมของเวลาในการจัดกิจกรรม	34	68	15	30	1	2	0	0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 50)

รายการ	ระดับความคิดเห็น							
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ที่ได้รับจากการฝึก อบรมสามารถนำไปใช้ ได้จริง	42	84	8	16	0	0	0	0
การแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์	15	30	34	68	1	2	0	0
ความเหมาะสมของ สถานที่	3	6	24	48	23	46	0	0

จากตารางที่ 4 พบว่าครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการฝึกอบรมดีมากเกือบทุกรายการ ทั้งทางด้าน การบรรยายและการจัดกิจกรรม (ร้อยละ 80) ด้านความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม (ร้อยละ 82) ด้านเอกสารประกอบการฝึกอบรม (ร้อยละ 76) ด้านสื่อ อุปกรณ์ในการฝึกอบรม (ร้อยละ 56) ด้านความเหมาะสมของเวลาในการบรรยายและการจัดกิจกรรม (ร้อยละ 68) และด้านความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ได้จริง (ร้อยละ 84) จากรายการดังกล่าวพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่าวิทยากรสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เข้าอบรมได้เป็นอย่างดี สามารถให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งสื่อ และเอกสารที่ใช้ประกอบการฝึกอบรมได้รับการรวบรวมและเรียบเรียงไว้เป็นอย่างดีช่วยประกอบการบรรยายให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และยังเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาเพิ่มเติม อีกทั้งครูยังพบว่าผู้ฝึกอบรมสามารถสร้างบรรยากาศของการฝึกอบรมให้มีความเป็นกันเองและเหมาะสม นอกจากนี้ครูยังมีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมีความเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนการสอน และมีความมั่นใจมากขึ้นในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยกเว้นด้านการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน (ร้อยละ 68) และด้านความเหมาะสมของสถานที่ (ร้อยละ 48) ซึ่งอยู่ในระดับดี เนื่องจากมีผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่าที่กำหนดมาเข้าฝึกอบรมโดยไม่ได้แจ้งรายชื่อให้ทราบล่วงหน้า

นอกจากนี้ในตอนท้ายของแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ได้เปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการฝึกอบรมในโอกาสต่อไป ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1. ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมในครั้งนี้ พบว่าครูพอใจกับการจัดอบรมในลักษณะของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการมากกว่าการจัดฝึกอบรมที่มีการบรรยายเพียงอย่างเดียว เพราะครูได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติด้วย และควรจัดอบรมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง อีกทั้งครูยังมีความมั่นใจมากขึ้นในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร การจัดหน่วยการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งครูส่วนหนึ่งเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหัวข้อนี้มาบ้างแล้ว แต่ก็มีความคิดเห็นว่าได้รับความรู้มากขึ้น อีกทั้งมีความเห็นว่าการบูรณาการที่นำเสนอสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย รัดกุม และไม่ซับซ้อน สามารถที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนของตนเองได้ นอกจากนี้ยังได้กระตือรือร้นด้านเทคนิควิธีสอน และกระบวนการวัดและประเมินผล ซึ่งจะต้องมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมในครั้งต่อไป พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากให้มีการจัดอบรมในเรื่องดังต่อไปนี้

2.1 การผลิตสื่อ และนวัตกรรมที่หลากหลาย

2.2 เทคนิคการสอนทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และหลักการใช้ภาษา

2.3 การใช้ภาษาอังกฤษของครูในห้องเรียน เพราะครูส่วนมากไม่ได้จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษ

2.4 หลังจากการฝึกอบรม ครูอยากให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามนิเทศในห้องเรียน จนกว่าครูจะมีความแม่นยำในการจัดการเรียนการสอน

2.5 ต้องการให้มีการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับหัวข้อนี้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพราะครูส่วนใหญ่ในระดับประถมศึกษาต้องสอนทุกรายวิชา

การประเมินผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การประเมินผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินผลงานของผู้เข้าฝึกอบรม ซึ่งในการประเมินในครั้งนี้ได้ใช้เกณฑ์การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูที่ปรับปรุงมาจากกรมวิชาการ (2545: 67 - 77) โดยสามารถสรุประดับคุณภาพการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดังต่อไปนี้

- 4 หมายถึง ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนในเนื้อหานั้น ๆ
- 3 หมายถึง ปฏิบัติได้เกือบครบถ้วนในเนื้อหานั้น ๆ
- 2 หมายถึง ปฏิบัติได้บางขั้นตอนของเนื้อหานั้น ๆ
- 1 หมายถึง ปฏิบัติได้เฉพาะในบางส่วนของเนื้อหานั้น ๆ

ตารางที่ 5 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

(n = 50)

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	ระดับคุณภาพ							
	4		3		2		1	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	25	50	18	36	7	14	0	0
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	24	48	18	36	5	10	3	6
3. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	26	52	18	36	4	8	2	4

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n = 50)

องค์ประกอบของแผนการ จัดการเรียนรู้	ระดับคุณภาพ							
	4		3		2		1	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	22	44	22	44	5	10	1	2
5. การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกันระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้	18	36	24	48	5	10	3	6

จากตารางที่ 5 แสดงว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับดีถึงดีมาก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนในเนื้อหานั้น ๆ ได้แก่ ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น (ร้อยละ 50) จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ร้อยละ 48) และ สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ร้อยละ 52) ส่วนหัวข้อที่มีระดับคุณภาพปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วนและปฏิบัติได้เกือบครบถ้วนในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 44) คือรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกันระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับปฏิบัติได้เกือบครบถ้วนในเนื้อหานั้น ๆ (ร้อยละ 48)

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าฝึกอบรม

ข้อมูลนี้ได้มาจากการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเขียนบันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมในหัวข้อต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ จากมาตรฐานหลักสูตรสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้

2. ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

3. ความสามารถในการเลือกใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อการวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ จากมาตรฐานหลักสูตรสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีความเห็นว่าการที่จะจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาได้นั้น ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งจากเดิมครูจัดหน่วยการเรียนรู้ตามที่ต้องการอยากสอน โดยไม่ได้มีการวิเคราะห์หลักสูตร โดยครูส่วนใหญ่จะจัดหน่วยที่มีในหนังสือเรียนที่ใช้สอน ซึ่งไม่ได้มีการวิเคราะห์ว่าสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่ และเมื่อหลังจากได้รับการฝึกอบรมทำให้มีความเข้าใจว่าหลักสูตรสถานศึกษามีความเชื่อมโยงสู่การจัดการเรียนการสอน

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ระบุว่าถ้าปฏิบัติตามขั้นตอน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์หลักสูตร ไปสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ในสถานศึกษาของตนเอง

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ระบุว่าสามารถวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม ไม่มีความซับซ้อน สามารถกำหนดเวลาและเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมในแต่ละหน่วย และมีทิศทางในการจัดการศึกษาซึ่งจะทำให้การจัดหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ระบุว่าการวิเคราะห์หลักสูตรเป็นเรื่องยากต้องการอบรมในเรื่องนี้เพิ่มเติม

ผลการศึกษาคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 38 มีความเห็นว่า แม้จะทราบว่าหน้าที่หลักของครูคือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ที่ผ่านมาก็ไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ โดยครูบางท่านได้สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ซื้อมา ไม่ได้เขียนขึ้นเอง และส่วนหนึ่งสอนโดยที่ไม่ได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากมีภาระงานพิเศษที่นอกเหนือจากงานสอนเช่น เป็นครูประจำชั้น ทำงานฝ่ายแนะแนว ฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการ และต้องสอนทุกรายวิชา เป็นต้น ทำให้ไม่สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ทุกรายวิชา แต่เมื่อมีการปฏิรูปการศึกษา มีการประเมินคุณภาพการศึกษาขึ้น ทำให้ครูต้องมีการพัฒนาตนเองโดยจะต้องมีหลักฐานในการทำงาน ซึ่งสำคัญที่สุดก็คือแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูทุกคนจะต้องจัดทำขึ้น เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพว่าจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาหรือไม่ ดังนั้นครูจึงมีความสนใจที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหัวข้อดังกล่าว

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 52 มีความเห็นว่าหลังจากเข้ารับการฝึกอบรมในครั้งนี้ ครูมีความรู้เพิ่มขึ้น และมีความมั่นใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สามารถที่จะนำความรู้ไปใช้ในสถานศึกษาของตนได้

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6 ระบุว่ามีโอกาสในการเข้ารับการฝึกอบรมน้อย เนื่องจากงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรของแต่ละโรงเรียนมีจำกัด จึงใช้วิธีการส่งตัวแทนครูของแต่ละโรงเรียนไปฝึกอบรมแล้วนำความรู้ที่นำมาขยายผลแก่เพื่อนครู ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่าการเข้าฝึกอบรมกับวิทยากรที่มีความรู้เรื่องนั้นมาเป็นอย่างดีและมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ได้ดี ทำให้ได้รับความรู้และสามารถทำความเข้าใจได้ดีกว่า

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4 มีความเห็นว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบกิจกรรมกลุ่มให้มากขึ้น

ผลการศึกษาความสามารถในการเลือกใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 64 มีความเห็นว่า สามารถเข้าใจเทคนิคการวัดและประเมินผลได้ดียิ่งขึ้น ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลที่หลากหลายขึ้น ทำให้ประเมินได้ตรงจุดประสงค์ และกระชับรัดกุมขึ้น โดยเป็นการประเมินตามสภาพจริง สามารถประเมินจากกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้เลย ไม่จำเป็นต้องประเมินโดยใช้แบบทดสอบเพียงอย่างเดียว

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36 มีความเห็นว่าความรู้ที่ได้รับเป็นสิ่งใหม่ที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ซึ่งครูบางส่วนก็เคยได้รับการฝึกอบรมในเรื่องมานี้มาบ้างแล้ว แต่ก็ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากที่เคยรู้มา เช่น รู้ว่าการประเมินผลไม่ใช่เป็นการประเมินนักเรียนเพียงด้านเดียว แต่ยังสามารถนำข้อมูลที่ได้มาประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูได้อีกด้วย

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” สำหรับครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 3 มีการดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับครูระดับประถมศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544”
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกอบรม เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” สำหรับครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 50 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบจำเพาะเจาะจง ซึ่งเข้ารับการฝึกอบรมโดยสมัครใจ โดยผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากหน่วยศึกษานิเทศก์ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 3 ดำเนินการส่งหนังสือเชิญครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 168 โรงเรียน แต่ผู้วิจัยมีความประสงค์จะรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพียง 30 คน เพราะเป็นจำนวนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เหมาะสมต่อการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และเหมาะสมกับจำนวนวิทยากรที่มีเพียง 3 คน แต่เนื่องจากมีครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีความสนใจเนื้อหาในการฝึกอบรมจำนวนมาก จึงมีผู้มาเข้ารับฝึกอบรมมากกว่าที่กำหนดเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 20 คน โดยไม่ได้แจ้งรายชื่อให้ทราบล่วงหน้า ดังนั้นจึงมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งหมดจำนวน 50 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการฝึกอบรมเรื่อง “การ

จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” ซึ่งมีระยะเวลาในการฝึกอบรม 8 ชั่วโมง เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการ เพราะงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการฝึกอบรมมาจากค่าลงทะเบียนจากผู้เข้าฝึกอบรมทั้งสิ้น และได้รับความอนุเคราะห์จากโรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ให้ใช้สถานที่รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ในการฝึกอบรม ณ หอประชุมโรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย จำนวน 2 คนทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยาย และให้คำแนะนำแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างการปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งชุดฝึกอบรมดังกล่าวเป็นความร่วมมือกันจัดทำขึ้น เพื่อใช้ในการฝึกอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาอีกสองแห่ง คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” ที่ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม 3 แผน และเอกสารประกอบการฝึกอบรม ซึ่งมีหัวข้อในการฝึกอบรมได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้, แนวทางการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และการเขียนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รูปแบบวิธีการฝึกอบรมเป็นแบบการบรรยายและฝึกปฏิบัติ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม 8 ชั่วโมง

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม

3. การเขียนบันทึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

4. แบบประเมินผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด ผู้วิจัยและคณะได้สร้างขึ้น และนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้

สมบูรณ์ที่สุดก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ความคิดเห็นและแบบประเมินการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนของการฝึกอบรม โดยวิธีการแจกแจง ความถี่ตามระดับความคิดเห็นและระดับของการปฏิบัติ และคิดเป็นค่าร้อยละ พร้อมทั้งนำเสนอใน รูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ส่วนการเขียนบันทึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ใช้วิธีการ วิเคราะห์เนื้อความของการเขียนบันทึก แล้วจัดหมวดหมู่ของคำตอบ แล้วนำเสนอเป็นค่าความถี่ และคิดเป็นค่าร้อยละ

กระบวนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการวางแผน ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งใหญ่ๆ คือ

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมตำรา เอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวข้องกับความสำคัญของ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่าครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทฤษฎีในระดับมาก แต่ไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ระดับปฏิบัติการหรือ อยู่ในระดับต่ำ วิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาครูได้ คือการจัดการฝึกอบรม เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู

1.2 ผู้วิจัยได้สำรวจสภาพความต้องการการฝึกอบรมของครูระดับประถมศึกษา โรงเรียน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อจัดหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งจากการสำรวจ พบว่าครูระดับประถมศึกษาให้ความสนใจในหัวข้อการฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” เนื่องจากครูทำหน้าที่สอนวิชา ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ไม่ได้จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษ และเนื่องจากงบประมาณในการจัดส่ง บุคลากรเข้าฝึกอบรมของแต่ละโรงเรียนมีน้อย จึงใช้วิธีการอบรมที่เรียกว่า “การขยายผล” กล่าวคือ โรงเรียนจะส่งตัวแทนเข้าอบรมแล้วนำมาถ่ายทอดให้เพื่อนครูที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้การ ฝึกอบรมที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในการจัดการฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการจัดการเรียนการ

สอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้ครูที่สนใจ
ฝึกอบรมในเรื่องดังกล่าวได้มีโอกาสเข้าร่วมการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนโครงสร้างหลักสูตรชุดฝึกอบรม

การวางแผนโครงสร้างหลักสูตรชุดฝึกอบรม เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลเบื้องต้นซึ่งได้จากการศึกษาสภาพการณ์จำเป็นของการฝึกอบรม และความต้องการฝึกอบรม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และเนื้อหาของการฝึกอบรม จากข้อมูลในด้านต่าง ๆ ทำให้ได้โครงสร้างชุดฝึกอบรมที่เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีระยะเวลา 3 วัน ระหว่างวันที่ 18 – 20 ตุลาคม 2547 ณ ห้องนันทรี 1 อาคาร KU HOME มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยและคณะได้ทดลองใช้ชุดฝึกอบรมกับผู้เข้าฝึกอบรม จำนวน 60 คน ผลการทดลองครั้งนี้สรุปได้ดังนี้ คือ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความกระตือรือร้นสนใจการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ และมีความเห็นว่าวิทยากรมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่ให้การอบรม สามารถให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติกิจกรรม และสามารถสร้างบรรยากาศของการฝึกอบรมให้มีความเป็นกันเองและเหมาะสม ส่วนด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการอบรมช่วยประกอบการบรรยายให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และยังเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาเพิ่มเติม อีกทั้งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมีความเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติจริง

นอกจากนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจในการจัดอบรมในครั้งต่อไป ดังนี้ ควรเป็นการฝึกอบรมที่น่าจะแยกจัดแต่ละหัวข้ออย่างละเอียดในเทคนิควิธีสอนที่จำเพาะและเสนอแนะให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาการจัดการฝึกอบรมในลักษณะเช่นนี้เป็นประจำอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษให้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาที่ส่วนใหญ่ไม่จบตรงสาขา นอกจากนี้ในวันสุดท้ายของการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมจากหน่วยงานต่างๆ ได้แจ้งความประสงค์ที่จะจัดทำทำเนียบรุ่น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร นับเป็นการสร้างเครือข่ายครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนที่ 3 การแก้ไขปรับปรุงชุดฝึกอบรม

การแก้ไขปรับปรุงชุดฝึกอบรมจากผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงชุดฝึกอบรม โดยการสังเคราะห์เนื้อหาการฝึกอบรมซึ่งเฉพาะเจาะจงไปที่การวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตร ผู้การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมมากำหนดรายละเอียดในขอบข่ายและองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย หลักการ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหา การคัดเลือกวิทยากร เทคนิคการอบรม กำหนดการฝึกอบรม สื่อและเอกสารประกอบการอบรม และการวัดและการประเมินผล หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ที่สุดก่อนนำไปใช้ในการฝึกอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทดลองใช้ชุดฝึกอบรม และเอกสารประกอบการฝึกอบรม โดยการจัดฝึกอบรม ณ ห้องนนทรี 1 อาคาร KU HOME มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่างวันที่ 18 – 20 ตุลาคม 2547
2. นำผลจากการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมมาแก้ไขปรับปรุงชุดฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพ โดยคัดเลือกเนื้อหาที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจมากที่สุด รวมถึงปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอแนะในด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ เช่น ด้านความเหมาะสมของวิทยากร ระยะเวลาในการฝึกอบรม สถานที่และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม เป็นต้น
3. ผู้วิจัยติดต่อผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการจัดฝึกอบรม
4. ผู้วิจัยฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในวันที่ 28 เดือนมกราคม พ.ศ. 2548 ณ หอประชุมโรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณในการฝึกอบรม จึงกำหนดให้ระยะเวลาในการฝึกอบรม 8 ชั่วโมง โดยใช้ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544”

5. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น และเขียนบันทึกในช่วงท้ายของการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังรายการต่อไปนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดจำนวน 8 ข้อ และแบบสอบถามแบบปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ และการสรุปคำตอบจากคำถามปลายเปิด

2. แบบประเมินผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในช่วงท้ายของการฝึกอบรม โดยใช้เกณฑ์ที่ปรับปรุงมาจากเกณฑ์การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ (2545: 67 - 77) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่อสรุปผลการปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3. การเขียนบันทึกความก้าวหน้าของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดหน่วยการเรียนรู้, ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และความสามารถในการเลือกใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำแบบบันทึกที่ได้มาจัดหมวดหมู่ของคำ และนำเสนอโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น รวมทั้งทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลงานด้านการปฏิบัติของผู้เข้าอบรม และคิดเห็นด้านต่างๆ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม โดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งสามารถอภิปรายผลในแต่ละประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1. ชุดฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดฝึกอบรมโดยการวิเคราะห์เอกสาร และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับความสำคัญของปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูระดับประถมศึกษา และ สํารวจสภาพความต้องการการฝึกอบรมของครูระดับประถมศึกษา มาเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อกําหนด แนวทางในการสร้างชุดฝึกอบรม วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการฝึกอบรม และกระบวนการฝึกอบรม ให้สามารถสนองความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้เกิดโครงร่างชุดฝึกอบรมที่มี ความหมายสําคัญสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความตระหนักที่จะ เรียนรู้ เนื่องจากเป็นเรื่องสําคัญต่อการประกอบวิชาชีพครู

ผู้วิจัยได้นำโครงร่างชุดฝึกอบรมซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมและ เอกสารประกอบการฝึกอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีความต้องการเช่นเดียวกับกลุ่มตัว อย่างที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำผลการใช้ชุดฝึกอบรมมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้เนื้อหาการ ฝึกอบรมที่เป็นที่ต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาอย่างแท้จริง ทำให้ได้ ชุดฝึกอบรมเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม และเอกสาร ประกอบการฝึกอบรม ซึ่งมีหัวข้อดังนี้คือ (1) การวิเคราะห์หลักสูตรสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้ (2) แนวทางการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (3) การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสําคัญ การฝึกอบรมในครั้งนี้ใช้กระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ คือมีการบรรยายใน ส่วนของความรู้และทฤษฎีต่าง ๆ ประกอบสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมลงมือปฏิบัติในแต่ละหัวข้อฝึกอบรม ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติได้ก่อนข้างชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ มีความตระหนักถึงความสําคัญเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร และมีความเห็นว่าสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ได้จริง ดังจะเห็นได้จากการแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับชุดฝึกอบรม โดยมีระดับความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก(ร้อยละ 56 ถึง 84)

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรรยา (2540), อุบล (2540), ดิเรก (2535), และ Totten (1983) พอสรุปความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของ ครูภาษาอังกฤษได้ดังนี้

1.1 ครูต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544, ด้านการพัฒนาเทคนิควิธีสอนรวมทั้งการวัดผลและประเมินผล, การผลิตสื่อ และนวัตกรรมที่หลากหลาย ในลักษณะของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยจัดให้มืออย่างต่อเนื่องอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.2 หลังจากการฝึกอบรม ครูอยากให้หน่วยศึกษานิเทศก์ติดตามนิเทศในห้องเรียน จนกว่าครูจะมีความแม่นยำในการจัดการเรียนการสอน

1.3 นอกจากด้านทักษะการสอนแล้วครูยังต้องการฝึกอบรมในด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษ ด้วย เช่น ภาษาอังกฤษที่ใช้ในห้องเรียน ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษ

จากความต้องการพัฒนาตนเองในเรื่องดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ครูต้องการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของตนให้บรรลุตามหลักสูตร แต่มีปัญหาหลายประการเช่น ไม่ได้ศึกษาด้านหลักสูตร ด้านทฤษฎีวิธีสอนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อนที่จะดำเนินการสอนตามหลักสูตร เนื่องจากภาระงานของครูมีมาก โดยเฉพาะครูระดับประถมศึกษาที่ส่วนใหญ่ต้องสอนทุกวิชา ทักษะด้านภาษาของครูต่ำเพราะครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษ อีกทั้งการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อและด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต

2. ผลจากการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ในการศึกษาผลจากการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จะเห็นได้ว่าจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูสามารถประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้อย่างครบถ้วนทั้ง 3 หัวข้อการฝึกอบรม ซึ่งการที่ครูจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นั้น ครูจะต้องมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนทั้งระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์เพื่อวางแผน จนถึงการกำหนดรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลจากการประเมินพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่สามารถจัดหน่วยการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร และสามารถกำหนดรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังสามารถเลือกใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ครบถ้วน เป็นผลมาจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และเนื่องจากการมีสื่อและตัวอย่างของการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ละเอียด ชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจในแต่ละขั้นตอน ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจ สามารถปฏิบัติได้ค่อนข้างชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการศึกษาสภาพการณ์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการสร้างชุดฝึกอบรมและการทดลองใช้หลักสูตรแล้วมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับความต้องการของครูอย่างแท้จริง ทำให้ชุดฝึกอบรมมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อกระบวนการฝึกอบรม พบว่าครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการฝึกอบรมดีมากเกือบทุกรายการ ทั้งทางด้านการบรรยายและการจัดกิจกรรม ด้านความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ด้านเอกสารประกอบการฝึกอบรม ด้านสื่ออุปกรณ์ในการฝึกอบรม ด้านความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ได้จริง และด้านความเหมาะสมของเวลาในการบรรยายและการจัดกิจกรรม จากรายการดังกล่าวพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นว่าวิทยากรสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เข้าอบรมได้เป็นอย่างดี สามารถให้คำแนะนำและเป็นທີ່ปรึกษาในการปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งสื่อ และเอกสารที่ใช้ประกอบการฝึกอบรมได้รับการรวบรวมและเรียบเรียงไว้เป็นอย่างดีช่วยประกอบการบรรยายให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และยังเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาเพิ่มเติม อีกทั้งครูยังพบว่าผู้ฝึกอบรมสามารถสร้างบรรยากาศของการฝึกอบรมให้มีความเป็นกันเองและเหมาะสม นอกจากนี้ครูยังมีความคิดเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมีความเป็นไปได้อันนำไปปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนการสอน และมีความมั่นใจมากขึ้นในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยกเว้นด้านการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน และด้านความเหมาะสมของสถานที่ แต่ก็ยังอยู่ในระดับดี

4. ผลการศึกษาการเขียนบันทึกในแต่ละหัวข้อการฝึกอบรม

การเขียนบันทึกเป็นการประเมินตนเองของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นการสะท้อนความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอน จากผลการประเมินซึ่งสอดคล้องกับอูมา (2536) พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าหลังจากได้รับความรู้จากการฝึกอบรมสามารถพัฒนาตนเองได้ และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย ซึ่งทำให้การฝึกอบรมบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าครูที่ผ่านการฝึกอบรมมีความมั่นใจ ที่จะนำประสบการณ์จากการฝึกอบรมมาปรับปรุงพัฒนาการสอนของตน จึงทำให้ปฏิบัติการสอนได้ดีกว่าครูที่ไม่ผ่านการอบรม

สรุปผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมสำหรับครูระดับประถมศึกษา เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” พบว่าเป็นชุดฝึกอบรมที่นำไปใช้ปฏิบัติแล้วได้ผลดี เป็นชุดฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สามารถพัฒนาสมรรถภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

1. การสร้างชุดฝึกอบรม และการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสอดคล้องกับนโยบายและความเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา จะทำให้การจัดการฝึกอบรมมีความหมายสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความตระหนักที่จะเรียนรู้ เนื่องจากเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพครู ทำให้ชุดฝึกอบรมมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างแท้จริง

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นกระบวนการฝึกอบรมที่มีการบรรยายในส่วนความรู้และทฤษฎีประกอบสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติในแต่ละหัวข้อการฝึกอบรม ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติงานได้ค่อนข้าง

ชัดเจน ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน
อย่างต่อเนื่อง ละเอียด ชัดเจน และง่ายต่อการทำความเข้าใจ

3. การพัฒนาสมรรถภาพของการจัดการเรียนการสอนของครูประจำการ วิธีการหนึ่งที่จะพัฒนาครูได้ คือการจัดการฝึกอบรม ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลงเจตคติ รวมถึงการได้รับรู้แนวคิดหรือวิทยาการใหม่ ๆ อันทันสมัย เพื่อให้ก้าวทันต่อความเจริญก้าวหน้า และทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น จึงควรมีการจัดฝึกอบรมที่ต่อเนื่อง เพราะเป็นวิธีที่ทำให้ครูที่อยู่ห่างไกลสามารถติดตามข่าวสารทางด้านวิทยาการได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้ทำการวิจัยการสร้างชุดฝึกอบรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หรือมีการจัดฝึกอบรมที่มีลักษณะบูรณาการเนื้อหาในทุกรายวิชาเพราะครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ครูมีจำนวนน้อยทำให้ต้องสอนประจำในห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่งในทุกรายวิชา

2. ในการจัดอบรมครั้งนี้ถึงแม้จะมีการสำรวจความต้องการของครู ซึ่งผลปรากฏว่าครูต้องการด้านการพัฒนาหลักสูตร แต่จากการวิจัยพบว่าถ้าครูมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษดี เทคนิคการสอนก็จะดีตามไปด้วย ดังนั้นการจัดอบรมครั้งต่อไปควรจัดการฝึกอบรมทั้งด้านทักษะทางภาษาด้านทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และด้านเทคนิควิธีสอนควบคู่กันไป

3. ควรมีการติดตามผลการฝึกอบรมว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในห้องเรียนได้หรือไม่ อย่างไร

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2539. หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

_____. 2543. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

_____. 2544. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา. (อัดสำเนา).

_____. 2545. เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กานดา จรดล. 2542. ผลของการใช้กระบวนการฝึกอบรมตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของเบนดูรา ที่มีต่อการเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนสำหรับครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กาญจนา จงอุตสาห์. 2544. การปรับปรุงแบบการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง – พูดตามแนวการจัดหลักสูตรที่ยึดมาตรฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จรรยา กนกนรินทร์. 2540. สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดิเรก คชชะ. 2535. ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นนทวัฒน์ สุขผล. 2543. **เทคนิคการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด

นาคยา ปิลาธนานนท์. 2542. **การศึกษาตามมาตรฐาน: แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แม็คจำกัด.

นิรชรา ทองธรรมชาติ และคณะ. 2544. **กลยุทธ์การฝึกอบรมและวิทยาการในยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทลินคอร์น โพรโมชัน จำกัด

บรรจง ไชยรินคำ. 2546. **การพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเทคนิค ตามมาตรฐานการศึกษา สาขาวิชาช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตร (ปวช.).** วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประกาศรี รอดสมจิตร. 2542. **การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบของ เดอโบโน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2536. **การนิเทศการสอน**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พัฒนา สุขประเสริฐ. 2540. **กลยุทธ์ในการฝึกอบรม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิตรวัลย์ โกวิทวที. 2537. **ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มดิชน. 2547. กรุงเทพมหานคร: 16 มิถุนายน 2546. หน้า 5

ขงยุทธ เกษสาคร. 2544. **เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เอส แอนด์จี กราฟฟิค

วิทยากร เชียงกุล. 2544. รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2543/2544 ปฏิรูปการศึกษาอย่างไร
เพื่อใคร และเพื่ออะไร. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์

วิไล ตั้งจิตสมคิด. 2544. การศึกษาและการเป็นครูไทย. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์

วีรนุช ปิณฑวณิช. 2547. “ทำไมครูสอนภาษาอังกฤษสอบตก 70 %” สารปฏิรูป สื่อเพื่อการ
ปฏิรูปการศึกษา. 7: 74 (มิถุนายน 2547) 14 –18.

สมถวิล ธนะโสภณ. 2528. การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร. เอกสารการสอน
วิชาทฤษฎีวิธีสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. (อัคราณา).

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. 2534. ภาษาอังกฤษในห้องเรียนสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2537. วิธีสอนภาษาอังกฤษ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538. แผนหลักการปฏิรูปการฝึกหัดครู พัฒนาคู
และบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ฟีนนี่พับลิชชิง

_____. 2540. แผนการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544).
กรุงเทพมหานคร: อรรถพลการพิมพ์

_____. 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว

อัจฉรา วงศ์โสธร. 2538. แนวทางการสร้างข้อสอบทางภาษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด. 2545. การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
วิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุบล แคล้วกลาง. 2540. การศึกษาปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 5 ในเขตปฏิบัติทางการศึกษาที่ 2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

อุมา เศรษฐสุข. 2536. การปฏิบัติการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาใน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

American Council on the Teaching of Foreign Language. 1988. **Standards for Foreign
Language Learning: Preparing for the 21st Century.** (Online).

Available: www.actfl.org/htdocs/standards/standards.htm.

Canale, Micheal., and Swain, Michael. 1980. **Approaches to Communicative Competence.**
Singapore: SEAMEO Regional Language Center.

Cobb, P., T. Wood, and E. Yackle. (Eds) 1994. **A constructivist approach to second grade
mathematics.** In E. Von Glasersfeld

Cruickshank, D. R. and K. K. Metcalf. 1994. "Training within Teacher Preparation"
**Handbook of Research on Teacher Education: A Project of the Association of
Teacher Educators.** New York: Macmillan Publishing Company.

De Bono, E. 1992. **Serious creativity.** London: Harper Collins Publisher.

_____. 1992. **Six thinking hats for schools.** Hacker Brownlon Education.

Delaware department of Education. 1999. **Foreign Language Content Standard**. (Online).

Available: [www.doe.state.de.us/standards/Foreign Language/standard a.htm](http://www.doe.state.de.us/standards/Foreign%20Language/standard%20a.htm).

Dewey, J. 1933. **How we think**. New York: D. C. Heath and Company.

Driver, R. , and Bell, B. 1986. **Students thinking and the learner of science: A constructivist View**. School Science Review.

Ennis. R.H. 1985. Logical Basis for Measuring Critical Thinking Skills. **Educational Leadership**.

Harmer, Jeremy. 1982. "What is communicative?" **English Language Teaching Journal**.

_____. 1983. **The Practice of Language Teaching**. London and New York: Longman

Johnson, W. D, R. T. Johnson and E.J, Holubec. 1993. **Cooperative in the classroom**. Edina, MN: Interaction Book.

Johnson, K. 1982. **Communicative syllabus design and methodology** Oxford: Pergamon Press.

Lipman, M. 1988. On Philosophy in the Curriculum: a Conversation with Mathew Lipman. **Education Leadership**

Morrow, K. 1981. **Communication in the Classroom**. Essex: Longman Group, Ltd.

National Association of State Boards of Education. 1988. **Rethinking Curriculum**. Alexandria, VA: Author.

National Commission on Excellence in Education. 1983. **A nation at risk: The Imperative for Educational Reform.** Washington, DC: U.S. Department of Education.

Paulston, C.B. 1979. Communicative competence and language teaching: guiding of communicative activities. **RELC Journal.** (1): 6 – 21

Prapaisit, L. 2003. **Change in teaching English after the education reform in Thailand.** Dissertation Abstracts International. 64-80: 2866. (Online).
Available: ebook.thailis.or.th

Rudner, L. and C. Boston. 2000. **A Long Overview on Alternative Assessment.** (Online).
Available: [gopher://vmsgopher.cua.edu/oogopher-roor-eric-a](http://vmsgopher.cua.edu/oogopher-roor-eric-a).

Saggaf, A. 1982. “An Investigation of the English Program at the Department of English, College of Education, King Abdul – Aziz University, In Mecca, Saudi Arabia”.
Dissertation Abstracts International. 43: 1820 – A

Savignon, S.J. 1983. **Communicative Competence: Theory and Classroom Practice Texts and Contexts In Second Language Learning.** Massachusetts: Addison - Wesley Publishing Company.

Stephen Krashen. 2003. **Stephen Krashen’s Theory of Second Language Acquisition.** (Online).
Available: www.sk.com.br/sk-krash.html

Swain, Merrill. Teaching and testing communicatively. **TESL TALK 15** (winter / spring 1984): 7 - 18.

Totten, D.L. 1983. An Analysis of Inservice Needs as Perceived by Middle Grade Level Teachers and Administrators. **Dissertation Abstracts International.** 44: 1287 - A

- Vanichakorn. 2003. **Constructivism in English as a foreign language secondary classrooms in Bangkok, Thailand.** Dissertation Abstracts International, 64 – 03: 0801. (Online).
Available: ebook.thailis.or.th
- Yinger, R. J. 1980. **Can We Really Teach Them Think? New Directions for Teaching and Learning: Fostering Critical Thinking.** edited by Robert F Young. Sanfrancisco: Jossey-Bass Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เอกสารประกอบการฝึกอบรม

สาระ/มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ช่วงชั้น	ชั้นประถม ศึกษาปีที่		
	4	5	6
<p>สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น</p> <p>มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น</p> <ol style="list-style-type: none"> เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาต่างประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เป็นภาษาต่างประเทศ <p>สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนโลก</p> <p>มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา ด้วยวิธีการและรูปแบบต่างๆ ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษา <p>มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง ใช้ภาษาต่างประเทศในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม 	*	*	*

กรมวิชาการ, 2545. เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือ
การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ตัวอย่าง ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกับประเด็นสำคัญ (ป.1)

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	ประเด็น	คำอธิบายรายวิชา
<p>มาตรฐาน ต1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในสังคมรอบตัว 2. ออกเสียงคำประโยค และข้อความง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง 3. เข้าใจประโยค ข้อความสั้นๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์และถ่ายโอนข้อมูลจากภาพหรือสัญลักษณ์เป็นประโยคหรือข้อความสั้นๆ 4. เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น เรื่องเล่าและนิทาน <p>มาตรฐาน ต. 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ภาษาต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยใช้วัตรกรรมง่ายๆ และสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา 2. ใช้ภาษาต่างๆ เพื่อแสดงความต้องการของตนเอง เสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา 3. ใช้ภาษาต่างๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และสร้างองค์ความรู้โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ภาษาท่าทาง ประโยคคำสั่ง ขอร้อง คำแนะนำ ● หลักการอ่านออกเสียง คำ กลุ่มคำ ประโยค ● ประโยคและข้อความสั้นๆ ● บทสนทนา และเรื่องสั้นๆ ● ภาษาที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ● ภาษาที่ใช้เพื่อแสดงความต้องการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ภาษาที่ใช้ในการขอและให้ข้อมูล ● ภาษาที่ใช้ในการอธิบายเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆ 	<p>เข้าใจและอ่านออกเสียง คำสั่ง คำขอร้อง ประโยคข้อความสั้นๆ บทสนทนา เรื่องสั้น เรื่องเล่า นิทาน ฝึกปฏิบัติถ่ายโอนจากข้อความ เป็นภาพหรือสัญลักษณ์เป็นข้อความ ใช้ภาษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแสดงความต้องการของตนเอง แสดงความรู้สึก แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองสิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัว พร้อมทั้งให้เหตุผลโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งเรียนรู้นำเสนอความคิดรวบยอด ความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ นำเสนอบทเพลง บทกวี ข้อมูลจากสิ่งต่างๆ โดยการพูด และการเขียน เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างของภาษา</p>

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	ประเด็น	คำอธิบายรายวิชา
<p>4. ใช้ภาษาต่างๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตน และบอกเหตุผลโดยใช้ประโยชน์จากสื่อ การเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่ได้ผล</p> <p>มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูลความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพและสุนทรียภาพ</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัวด้วยข้อความสั้นๆ 2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว 3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัวได้อย่างมีวิจารณญาณ 4. นำเสนอบทเพลงหรือบทกวีที่เป็นที่รู้จักหรือข้อมูลจากสื่อประเภทต่างตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน <p>สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม</p> <p>มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าใจรูปแบบพฤติกรรมและการใช้ถ้อยคำสำนวน ในการติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา 2. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาล งานฉลอง ในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา <p>มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ภาษาที่ใช้แสดงความรู้สึกของตนและบอกเหตุผล ● ภาษาที่ใช้ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว ● การใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดรวบยอดกับเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว ● ภาษาที่ใช้นำเสนอความคิดเห็นต่อเรื่องใกล้ตัว ● ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอบทเพลงหรือบทกวี ● รูปแบบพฤติกรรมและการใช้ถ้อยคำ สำนวน ● ขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาลและงานฉลอง 	<p>และวัฒนธรรมภาษาต่างประเทศและภาษาไทย จากข้อความที่อ่าน และรู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีงานฉลอง เทศกาลเห็นประโยชน์ในการเรียนภาษาต่างประเทศ โดยให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม แสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน จากภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ตลอดจนสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในท้องถิ่นของตนเอง และปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p>

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	ประเด็น	คำอธิบายรายวิชา
<p>1. เข้าใจความแตกต่าง ระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาไทยในเรื่อง เสียง สระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และเขียนข้อความง่ายๆ และนำไปใช้อย่างถูกต้อง</p> <p>สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น</p> <p>มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น</p> <p>1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาต่างประเทศง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ</p> <p>2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เป็นภาษาต่างประเทศ</p> <p>สาระที่ 4 : ภาษาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนโลก</p> <p>มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม</p> <p>มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น</p> <p>1. ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา ด้วยวิธีการและรูปแบบง่ายๆ</p> <p>2. ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษา</p> <p>มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม</p>	<p>* เสียงสระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ● เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ● ภาษาที่ใช้ตามสถานการณ์ต่างๆ ● ภาษาที่ใช้สื่อสารกับบุคคล 	<p>ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตลอดจนสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในท้องถิ่นของตนเอง และปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p>

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	ประเด็น	คำอธิบายรายวิชา
1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง 2. ใช้ภาษาต่างประเทศในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ● ภาษาที่ใช้สื่อสารเกี่ยวกับงานอาชีพ ● ภาษาในการแสดงความคิดเห็น 	

กรมวิชาการ, 2545. เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือ

การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

เอกสารประกอบการฝึกอบรมหมายเลข 2

ตัวอย่างการจัดหน่วยการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1 – ป.3)

ป. 1	ป. 2	ป. 3
Unit 1 Names <ul style="list-style-type: none"> • Hello • What is your name? 	Unit 1 Myself <ul style="list-style-type: none"> • How are you? • How old are you? 	Unit 1 Diary activities <ul style="list-style-type: none"> • Monday to Sunday • Doing things
Unit 2 My family <ul style="list-style-type: none"> • My house • My parents 	Unit 2 Relationship <ul style="list-style-type: none"> • Family trees • I Love my family 	Unit 2 Family facts <ul style="list-style-type: none"> • What is in your house? • What does your father do?
Unit 3 Our School <ul style="list-style-type: none"> • My friends • Our teacher 	Unit 3 Things at school <ul style="list-style-type: none"> • My classroom • What is it? 	Unit 3 Subjects <ul style="list-style-type: none"> • Easy & Difficult • My favorite subjects
Unit 4 Clothes <ul style="list-style-type: none"> • What is it? • What is this? 	Unit 4 Clothes <ul style="list-style-type: none"> • A pretty dress • What is he wearing 	Unit 4 Clothes <ul style="list-style-type: none"> • How much? • The fashion show
Unit 5 My body <ul style="list-style-type: none"> • Head to toe • What is this? 	Unit 5 Face & Body <ul style="list-style-type: none"> • Part of body • Touch and say 	Unit 5 Parts of body <ul style="list-style-type: none"> • What are you doing? • You've got.....
Unit 6 Pets <ul style="list-style-type: none"> • Is it a cat? • Can you draw it? 	Unit 6 Animals <ul style="list-style-type: none"> • Farm animals • At the zoo 	Unit 6 Animals <ul style="list-style-type: none"> • Like & Hate • Describing the animals
Unit 7 Days <ul style="list-style-type: none"> • Days of the week • It's ten o'clock. 	Unit 7 Time to learn <ul style="list-style-type: none"> • What time is it ? • My holiday 	Unit 7 The calendar <ul style="list-style-type: none"> • Months of the year • Happy birthday
Unit 8 Sports & Hobbies <ul style="list-style-type: none"> • Lat.'s play • Can you swim? 	Unit 8 Sports & Hobbies <ul style="list-style-type: none"> • Play & Ride • Our team 	Unit 8 My favorite sports <ul style="list-style-type: none"> • Like & Dislike • My favorite sports

ตัวอย่างการจัดหน่วยการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – ป. 6)

ป. 4	ป. 5	ป. 6
Unit 1 All about me <ul style="list-style-type: none"> ● My school is..... ● I like to play tennis. 	Unit 1 All about me <ul style="list-style-type: none"> ● I live on Phayathai road. ● My favorite color is red. 	Unit 1 All about me <ul style="list-style-type: none"> ● My telephone number is... ● I am interest in painting.
Unit 2 Home sweet home <ul style="list-style-type: none"> ● There are 3 bedrooms upstairs. 	Unit 2 Home sweet home <ul style="list-style-type: none"> ● Family trees ● What do you do? 	Unit 2 Home sweet home. <ul style="list-style-type: none"> ● All of my family ● What does your father do?
Unit 3 Other people <ul style="list-style-type: none"> ● She is a pretty girl. ● What is she good at? 	Unit 3 Other people <ul style="list-style-type: none"> ● Tom is taller than Jim. ● He is kind. 	Unit 3 Other people <ul style="list-style-type: none"> ● David is the biggest in our class. ● What does she look like?
Unit 4 Let's learn <ul style="list-style-type: none"> ● I like English. ● Who is your English teacher? 	Unit 4 Let's learn <ul style="list-style-type: none"> ● I study English at 10 a.m. ● Where do you study Maths? 	Unit 4 Let's learn <ul style="list-style-type: none"> ● Today is Sport day! ● I would like to be a doctor.
Unit 5 Go to the Zoo <ul style="list-style-type: none"> ● This is my pets. ● It is a wild animal. 	Unit 5 Go to the beach <ul style="list-style-type: none"> ● Let's swimming. ● Let's sailing. 	Unit 5 Go shopping <ul style="list-style-type: none"> ● How much does it cost? ● How many do you want?
Unit 6 You are what you eat . <ul style="list-style-type: none"> ● Do you want some egg? ● What kind of food do you like? 	Unit 6 You are what you eat <ul style="list-style-type: none"> ● What are there in the kitchen? ● I am going to buy some salt. 	Unit 6 You are what you eat <ul style="list-style-type: none"> ● How to make salad?
Unit 7 Merry Christmas <ul style="list-style-type: none"> ● How to make a card? ● Make a wish. 	Unit 7 Halloween <ul style="list-style-type: none"> ● Ghost! ● Trick or treat! 	Unit 7 Valentine's day <ul style="list-style-type: none"> ● Happy Valentine day ● Romance story
Unit 8 Seasons and weather <ul style="list-style-type: none"> ● It's hot. ● This is my clothes. 	Unit 8 Seasons and weather <ul style="list-style-type: none"> ● Let's go skiing. ● My favorite season. 	Unit 8 Seasons and weather . <ul style="list-style-type: none"> ● The weather forecast for today.

เอกสารประกอบการฝึกอบรมหมายเลข 3

ตัวอย่างการวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โดย นางสาวปาริชาติ พงษ์ไทย นิสิตปริญญาโท สาขาการสอนภาษาอังกฤษ 2546

Topic/ จุดประสงค์ (สาระที่เกี่ยวข้อง)	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น																									
	ต 1.1				ต 1.2				ต 1.3				ต 2.1		ต 2.2				ต3.1		ต4.1		ต4.2			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	1	2	3	4	1	2	1	2	1	2		
Unit 1 All about me 1. I live on Phayathai road. -บอกข้อมูลเกี่ยวกับบ้านตนเองได้ (สังคมศึกษา)	●	●		●	●		●		●	●				●	●	●	●	●				●	●		●	
2. My favorite color is red - แสดงความรู้สึกที่มีต่อสีต่างๆได้ (ศิลปะ)		●		●	●		●		●	●						●	●	●	●				●	●		●
Unit 2 Home sweet home 1. This is my family. - บอกข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัว (สังคมศึกษา)		●	●				●		●	●						●	●	●	●							●
2. What does he do? -บอกข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของบุคคลต่างๆได้ (สังคมศึกษา)		●	●				●		●	●						●	●	●	●						●	●

แบบฝึกการวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

Topic/ จุดประสงค์ (สาระที่เกี่ยวข้อง)	มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น																							
	ต 1.1				ต 1.2				ต 1.3				ต 2.1		ต 2.2				ต3.1		ต4.1		ต4.2	
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	1	2	3	4	1	2	1	2	1	2

แบบฝึกการวิเคราะห์หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากแบบเรียน

หน่วยการเรียนรู้	สาระ/มาตรฐาน ช่วงชั้น	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	การเชื่อมโยงกับ กลุ่มสาระการ เรียนรู้อื่น	การวัดผล

เอกสารประกอบการฝึกอบรมหมายเลข 4

ศึกษาแนวทางการสร้างเกณฑ์การประเมินแบบต่างๆ และตัวอย่างเกณฑ์การประเมิน

ตัวอย่างการสร้างเกณฑ์ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง

ระดับ			เกณฑ์/ คำอธิบายผลการปฏิบัติ
ดีมาก	A+	5	อ่านได้คล่อง ด้วยความเร็วที่เป็นธรรมชาติ
ดี	A-	4	ออกเสียง ลงเสียงหนักเบา และใช้เสียงขึ้นลง ได้ถูกต้อง
ปานกลาง	B+	3	มีที่ผิดน้อยมากแต่ยังอ่านตะกุกตะกัก
พอใช้	B-	2	ออกเสียงได้พอใช้
ปรับปรุง	C+	1	อ่านออกเสียงผิดเป็นส่วนใหญ่
แก้ไข	C-	0	อ่านไม่ออกเลย

ตัวอย่างการสร้างเกณฑ์ประเมินการเขียน

ระดับ	เกณฑ์
1	สามารถคัดลอกภาษาอังกฤษตามตัวอย่างที่ให้ไว้
2	สามารถเขียนตามคำบอกซ้ำๆ ได้
3	สามารถเขียนเป็นประโยคสั้นๆ ได้
4	สามารถเขียนเป็นข้อความได้ต่อเนื่อง

ตัวอย่างการสร้างเกณฑ์ประเมินความร่วมมือการทำงานในกลุ่ม

ระดับ	เกณฑ์			
	ปฏิสัมพันธ์	การสนทนา	การมีส่วนร่วม	พฤติกรรม
1	มีปฏิสัมพันธ์น้อย	ไม่เน้นที่หัวข้อเสมอไป	นักเรียนมีส่วนร่วมเพียงคนเดียว	นักเรียนจำนวนมากไม่ทำงาน
2	มีปฏิสัมพันธ์บ้าง	โดยทั่วไปจะเน้นตามหัวข้อ	นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม	นักเรียนจำนวนเล็กน้อยที่ไม่ทำงาน
3	มีปฏิสัมพันธ์อย่างกระตือรือร้น	สนทนาตามหัวข้อที่กำหนด	ทั้งกลุ่มมีส่วนร่วม	ทุกคนตั้งใจทำงาน
คะแนน				
รวม				

ตัวอย่างการสร้างเกณฑ์ประเมินการพูด

ระดับคะแนน	เกณฑ์				
	Accent	Fluency	Grammar	Vocabulary	Understanding
1	การออกเสียงเข้าใจได้ยาก	พูดตะกุกตะกัก พูดเป็นประโยคไม่ได้	ใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง	รู้ศัพท์ในวงจำกัด	ขาดความเข้าใจในเรื่องที่พูด
2	ออกเสียงผิดบ่อยครั้งพูดซ้ำๆ หลายครั้ง	พูดได้ช้ามาก ไม่สม่ำเสมอ	พูดผิดมาก	เลือกใช้ศัพท์ไม่ค่อยถูกต้องเหมาะสม	ใช้ภาษาอธิบายได้เฉพาะเรื่องง่ายๆ
3	ออกเสียงผิดเล็กน้อย	พูดแล้วหยุดเป็นบางครั้ง	ผิดเป็นบางครั้ง	ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสม	เข้าใจเรื่องที่พูดสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน
4	ออกเสียงผิดน้อยมาก	พูดได้ราบเรียบ	ผิดไวยากรณ์น้อยมาก	ใช้ศัพท์ต่างๆ ไปได้ดี	เข้าใจในเรื่องที่พูดเป็นอย่างดี
คะแนนที่ได้					
รวมคะแนน					

ตัวอย่างการสร้างเกณฑ์ประเมินการสนทนา

ระดับคะแนน	เกณฑ์			
	Pronunciation	Structure	Vocabulary	Fluency
1	พูดโต้ตอบไม่ได้	ใช้โครงสร้าง ไวยากรณ์ผิดไม่ สามารถสื่อสารได้	ใช้ศัพท์ผิดได้ ตอบไม่ได้	พูดไม่จบประโยค
2	ออกเสียงผิดแต่ สามารถเข้าใจได้	ใช้ไวยากรณ์ผิดบ้าง แต่สามารถเข้าใจได้	ใช้คำศัพท์ไม่ เหมาะสม	ขาดความต่อเนื่อง ในการพูด
3	ออกเสียงผิดเล็กน้อย	มีข้อผิดพลาดน้อย	สื่อความหมาย ได้เหมาะสม	พูดได้ใจความ
4	ออกเสียงได้ถูกต้อง	ไม่มีข้อผิดพลาด	ใช้ศัพท์ได้ เหมาะสมใน สถานการณ์ ต่างๆ	พูดเป็นธรรมชาติ
คะแนนที่ได้				
รวม				

ตัวอย่างการสร้างเกณฑ์จาก

J. Michael O' Malley and Lorraine Valdez Pierce. 1996. **Authentic Assessment For English Language Learners.** United States of America.

เอกสารประกอบการฝึกอบรมหมายเลข 5

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 (ช่วงชั้นที่ 1) ระยะเวลา 1 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้.....Topic.....

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Learning Outcome

จุดประสงค์ปลายทาง

.....
.....
.....
.....
.....

จุดประสงค์นำทาง

.....
.....
.....
.....
.....

ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

.....
.....

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

บันทึกผลหลังการสอนผลการสอน

.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

แบบเรียนสำหรับ ฝึกวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ และฝึกการเขียนแผนการเรียนรู้

Unit 9
How many?

1 Look, Lulu, birds!
How many birds are there?

2 There are three, Lulu.

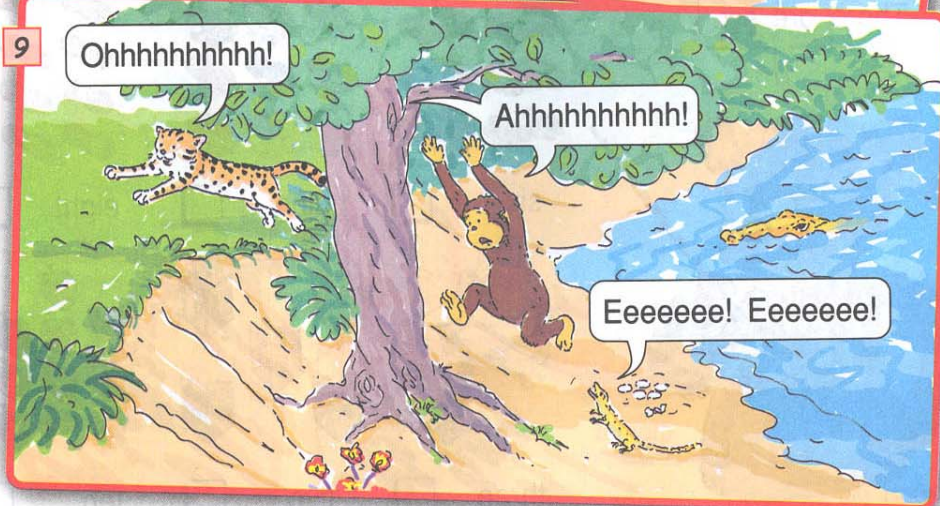
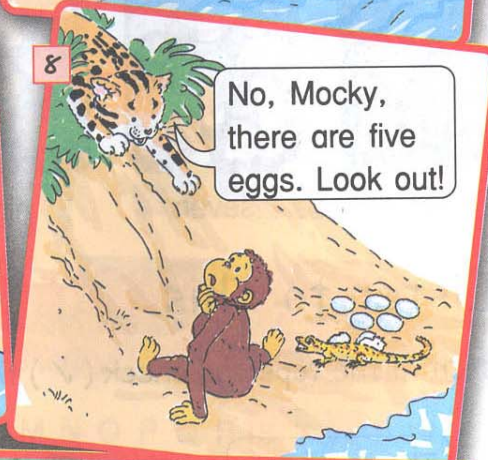
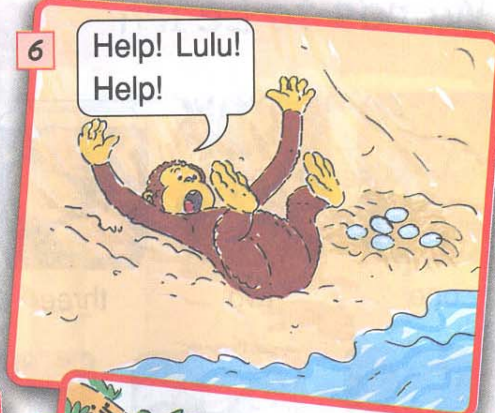
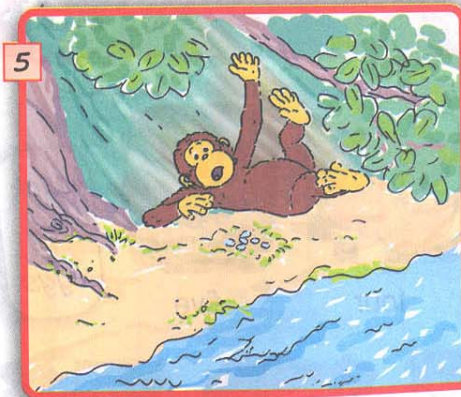
3 How many eggs are there?
There are five.

4 How many flowers are there?
There are ten.

 48

Words to Learn

one

two

three

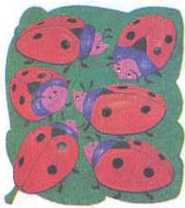

four

five

duck
frog
eggs

six

seven

eight

nine

ten

Listen to This

Listen to the tape and check (✓) the correct pictures.

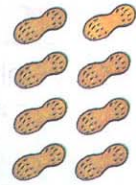
There are six.

six

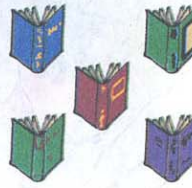
nine

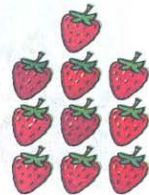
eight

three

five

ten

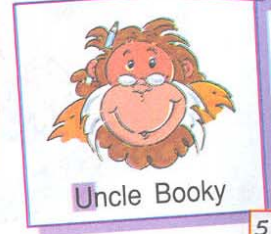
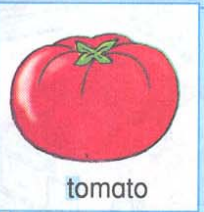
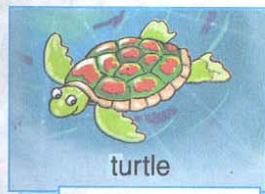
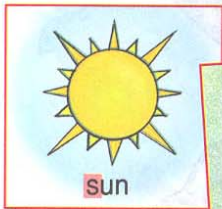
Talking Together

Sounds and Letters

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R **S** T U V W X Y Z
 a b c d e f g h i j k l m n o p q r **s** t u v w x y z

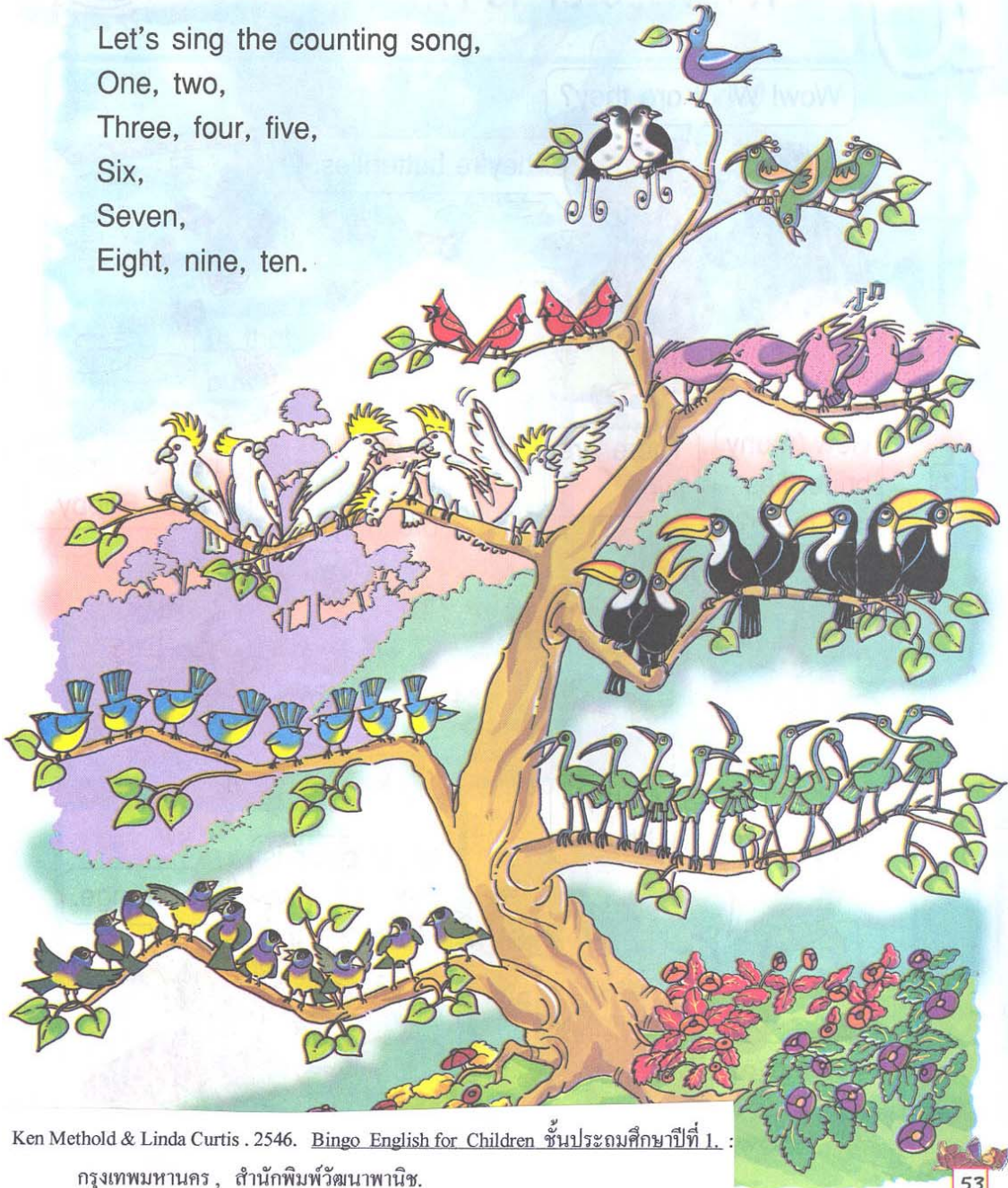

Chant and Sing!

Let's sing the counting song,
 One, two,
 Three, four, five,
 Six,
 Seven,
 Eight, nine, ten.

Ken Methold & Linda Curtis . 2546. Bingo English for Children ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 . :

กรุงเทพมหานคร , สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความต้องการการฝึกอบรม

แบบสอบถาม

ข้อมูลความต้องการการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ
สำหรับครูระดับประถมศึกษา

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวางแผนการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โปรดให้ข้อมูลที่เป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนการจัดการฝึกอบรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน หรือเติมข้อความตามความเป็นจริง

1.1 เพศ ชาย อายุ.....ปี หญิง อายุ.....ปี

1.2 วุฒิทางการศึกษาสูงสุดของท่าน

ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขา.....

ระดับปริญญาตรี วิชาเอก.....วิชาโท.....

ระดับปริญญาโท สาขา.....

1.3 ประสบการณ์การทำงาน.....ปี

1.4 ปัจจุบันท่านมีภาระงานสอนรายวิชาใดบ้าง

รายวิชา	ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	จำนวนคาบต่อสัปดาห์
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับหัวข้อการฝึกอบรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย X ในหัวข้อการฝึกอบรมที่ท่านมีความต้องการฝึกอบรมมากที่สุด

- 5 ระดับมากที่สุด
4 ระดับมาก
3 ระดับปานกลาง
2 ระดับน้อย
1 ระดับน้อยที่สุด

หัวข้อการฝึกอบรม	5	4	3	2	1
1. แนวทางการจัดการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรขั้นพื้นฐาน 2544					
2. หลักการและทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษ					
3. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ					
4. กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร					
5. การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ					
6. การเรียนรู้แบบร่วมมือ					
7. การจัดทำแผนการเรียนรู้					
8. การพัฒนาแผนการเรียนรู้					
9. การพัฒนาสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้					
10. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นอกจากหัวข้อการฝึกอบรมที่กำหนดให้ ท่านมีความต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติมทักษะความรู้ในเรื่องใด โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์แม่นมาศ ลีลสัตยกุล
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์สมถวิล ชนะโสภณ
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาดา อิงคนารถ
ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวอมรรัตน์ โพธิ์เพชร
วัน เดือน ปี เกิด	22 พฤษภาคม 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2541 ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ประวัติการทำงาน	ตำแหน่งครู อันดับ คศ.1 โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี